

TNO-rapport

KvL/P&Z 2006.064

Nationale campagne valpreventie bij ouderen
Resultaten van de nameting

Datum	Augustus 2006
Auteur(s)	G.J. Wijlhuizen A.M.J. Chorus M. Hopman-Rock
Opdrachtgever	Consument en Veiligheid
Projectnummer	031.10087
Aantal pagina's	96 (incl. bijlagen)
Aantal bijlagen	2

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor onderzoeksopdrachten aan TNO, dan wel de betreffende terzake tussen de partijen gesloten overeenkomst.

Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belanghebbenden is toegestaan.

Samenvatting

Inleiding

Consument en Veiligheid (C en V) heeft in maart en april 2006 een aanvang gemaakt met een landelijke leefstijlcampagne gericht op preventie van ongevallen in en om huis bij zelfstandig wonende personen van 55 jaar en ouder. Het betrof in hoofdzaak een massamediale campagne waarbij zowel op televisie, op de radio, internet (website) als ook via (landelijke) dagbladen aandacht is gevraagd voor de problematiek van valongevallen bij ouderen (55+) en mogelijkheden voor preventie.

Het uiteindelijke doel van de meerjarige leefstijlcampagne is om bij mensen van 55 jaar en ouder in 2008 het aantal op spoedeisende hulp van het ziekenhuis behandelde letsels als gevolg van ongevallen in en om huis, met 10% te hebben verminderd ten opzichte van 2003.

Het in dit rapport beschreven project betreft een door TNO Kwaliteit van Leven landelijk gespreid vragenlijstonderzoek onder zelfstandig wonende personen van 55 jaar en ouder. Het betreft de opzet en resultaten van de nameting van een onderzoek naar de impact van de bovengenoemde landelijke leefstijlcampagne bij de doelgroep. De resultaten van de voormeting zijn separaat beschreven in een rapport (Wijlhuizen e.a., 2005). In bijlage B zijn de frequentieverdelingen van de resultaten van de voormeting en nameting weergegeven.

Doelstelling en vragenstellingen

Het doel van het onderzoek is het beschrijven van de impact van de leefstijlcampagne op de doelgroep zelfstandig wonende ouderen (55+).

Het onderzoeksproject richt zich op de volgende acht vragenstellingen, afgeleid van de taakstellingen die in de ZonMw aanvraag van september 2005 zijn geformuleerd:

- 1 Kent 50% van de ouderen (55+) de campagne (gezien, gelezen, gehoord) op basis van spontane bekendheid en geholpen bekendheid?
- 2 Kent 25% van de ouderen (55+) de boodschap van de campagne?
- 3 Is het percentage ouderen (55+), dat de kans op een valongeval binnenshuis heel erg klein inschat, gedaald van 37% naar 25%?
- 4 Vindt 95% van de ouderen (55+) het (heel erg) belangrijk om aandacht te besteden aan het voorkomen van valongevallen?
- 5 Is het percentage ouderen (55+) dat weet wat ze moet doen om hun huis nog veiliger te maken gestegen van 50% naar 65%?
- 6 Is het percentage ouderen (55+) dat aangeeft van plan te zijn maatregelen te treffen gestegen van 8% naar 20%?
- 7 Is het percentage ouderen (55+) dat aangeeft daadwerkelijk alle maatregelen te hebben getroffen gestegen van 7% naar 10%?
- 8 Is het percentage ouderen (55+) dat Consument en Veiligheid kent gestegen van 29% naar 50%?

Methode

Er is gekozen voor een opzet waarbij de deelnemers aan de voormeting en de nameting onafhankelijk van elkaar random zullen worden getrokken uit zelfstandig wonende personen van 55 jaar en ouder in 12 gemeenten verspreid over de 12 Provincies. De keuze van de gemeenten is in overleg met Consument en Veiligheid tot stand gekomen. Daarbij zijn zowel de relatief kleine (minder dan 60.000 inwoners) als grote gemeenten (meer dan 100.000 inwoners) zoveel mogelijk gespreid door het land gekozen. Per gemeente is een gelijk aantal respondenten getrokken, onafhankelijk van de grootte van de gemeente.

De respondenten zijn getrokken uit de volgende ‘grote’ [G] en ‘kleine’ [K] gemeenten :

[K] Delfzijl (Gron. ¹)	[K] Dronten (Flev.)	[G] Leiden (ZH.),
[K] Burgum (Friesl.)	[K] Doetinchem (Geld.)	[K] Vlissingen (Zeel.),
[G] Emmen (Dr.)	[G] Utrecht (Utr.)	[K] Oisterwijk (Br.),
[K] Kampen (Ov.)	[G] Haarlem (NH.)	[K] Valkenburg (Lim.).

Per gemeente zijn 300 zelfstandig wonende personen in de leeftijd van 55 jaar en ouder willekeurig getrokken uit het bestand van de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA). De trekking is door de betreffende afdeling burgerzaken uitgevoerd, waarbij de naam, geslacht, geboortedatum en adres van de respondenten aan TNO zijn toegestuurd. De meting is uitgevoerd met een vragenlijst die in mei 2006 aan de respondenten met een begeleidende brief en retourenvelop is toegezonden (zie bijlage 1). In de brief is het doel van het onderzoek en de deelnemende organisaties vermeld, alsmede de vertrouwelijkheid waarmee met gegevens zal worden omgegaan. De vragenlijst bevat alle vragen die ook in de voormeting zijn gesteld.

Conclusies

Uit de bespreking van de resultaten komen de volgende conclusies naar voren:

Op een groot aantal kenmerken verschillen de respondenten uit de nameting niet van de respondenten van de voormeting (univariaat); de respondenten in de nameting zijn echter hoger opgeleid. Bij de vergelijking van resultaten uit de voormeting en de nameting is gecorrigeerd voor een drietal kenmerken (leeftijd, geslacht, SES) om daarmee de beide groepen (multivariaat) zoveel mogelijk vergelijkbaar te laten zijn.

De doelstelling van 50% bekendheid van de campagne is ten dele, voor iets meer dan de helft (28%), gehaald. De overige antwoorden op de vraagstellingen laten in het algemeen een onveranderde situatie zien voor respondenten in de voormeting en de nameting. De gewenste veranderingen in responspatronen zijn daarmee niet gerealiseerd.

Er is echter wel een tendens gevonden dat personen die in de nameting aangeven dat ze de campagne kennen, vaker van plan zijn om binnenkort maatregelen te nemen om vallen te voorkomen. Daarnaast is vastgesteld dat ten aanzien van twee thema's (snoeren, antislip), die beide expliciet aan de orde werden gesteld in de campagne, een positieve verandering is gevonden. De maatregelen worden beide in de nameting als makkelijker uitvoerbaar beschouwd.

In dit verband is het opvallend dat in de nameting een aantal opvattingen over het nemen van maatregelen tegen vallen minder positief zijn dan bij de respondenten in de

¹ Provincie

voormeting. Dit geldt in het bijzonder voor de respondenten die de campagne niet kennen. Respondenten in de nameting die de campagne wel kennen zijn op de betreffende items vergelijkbaar met de respondenten uit de voormeting.

Uit de resultaten kan worden geconcludeerd dat de beoogde impact van de campagne op de meeste gemeten aspecten niet is vastgesteld, en dat op een aantal specifieke aspecten (bereidheid tot het nemen van maatregelen, houding ten aanzien van het nemen van maatregelen ten aanzien van snoeren en antislip) een beperkte ontwikkeling is waargenomen in de beoogde richting.

De resultaten illustreren het door Yardley e.a. (2006) gesignaleerde fenomeen dat ouderen met betrekking tot het nemen van maatregelen om vallen te voorkomen, in beginsel een nogal afwijzende houding aannemen. Het realiseren van een verandering in die houding vraagt dan ook om het voortzetten en evalueren en zonodig bijstellen van een systematische en langdurige campagne zoals die door Consument en Veiligheid wordt beoogd.

Summary

Many older persons are involved in falls each year in the Netherlands resulting in serious health problems; about 1700 persons in the age of 55 years and over die each year, 27.000 are hospitalized, 67.000 are treated at the emergency departments of hospitals, and 48.000 are treated by the general practitioner.

In March 2006, the Consumer safety Institute in the Netherlands started a mass media campaign about prevention of falls by sending short messages (spots) by television and radio. A falls prevention checklist and a poster were distributed and local meetings were organized.

TNO Quality of Life was involved to evaluate the impact of the campaign. In June 2005, before the start of the campaign, a questionnaire was sent to 3465 older persons in the age of 55 years and over in 12 cities throughout The Netherlands. The results of this pre-intervention measurement are reported elsewhere (Wijlhuizen et al., 2005). In this report the results of the post intervention measurement are described.

The aim of the study is to describe the impact of the campaign on older persons in the age of 55 years and over.

A questionnaire (largely identical to the pre-intervention version) was sent to 3572 persons in the age of 55 years and over, living in the same cities as the respondents of the pre-intervention measurement. The response was 31%.

The main results were, that 28% of the respondents reported that they noticed the one or more elements of the campaign. In general, only very limited impact of the campaign was found. A non statistically significant tendency was found that persons in the post intervention group reported more often that they were more willing to take measures to prevent falls. Apart from that, in this group person reported more often a more positive attitude towards applying anti-skid materials and removing loose electricity cords.

It is acknowledged that the opinion of older persons about falls cannot be changed very much after only one short period of intervention. It is therefore recommended to continue the campaign, to evaluate and to improve it where it is needed in order to increase its impact.

Inhoudsopgave

	Samenvatting.....	2
	Summary	5
1	Inleiding.....	7
1.1	Inhoud van de landelijke leefstijl campagne.....	7
1.1.1	<i>De massamediale component.....</i>	7
1.1.2	<i>Lokale acties door lokale organisaties</i>	8
1.2	Het evaluatie onderzoek; de nameting.....	8
1.2.1	<i>Doelstelling en vraagstellingen</i>	8
2	Methode	10
2.1	Inleiding.....	10
2.2	Opzet van het onderzoek.....	10
2.3	Procedure van dataverzameling	11
2.4	Data analyse.....	12
3	Resultaten	14
3.1	Inleiding.....	14
3.2	Kenmerken van de respondenten	14
3.2.1	<i>Respons naar leeftijd en geslacht</i>	14
3.2.2	<i>Sociaal economische status (opleiding).....</i>	16
3.2.3	<i>Kwetsbare en vitale personen</i>	17
3.2.4	<i>Woonsituatie</i>	18
3.2.5	<i>Gezondheid en activiteit.....</i>	18
3.3	Relevante factoren voor preventie van vallen.....	20
3.3.1	<i>Vallen en angst om te vallen (risico en risicoperceptie)</i>	20
3.3.2	<i>Belang van aandacht voor valpreventie (attitude)</i>	24
3.3.3	<i>Weten wat te doen om huis nog veiliger te maken (kennis).....</i>	24
3.3.4	<i>Van plan om maatregelen te nemen (intentie).....</i>	25
3.3.5	<i>Maatregelen om vallen te voorkomen (kennis, attitude, eigen effectiviteit, gedrag).....</i>	26
3.3.6	<i>Stimulans uit omgeving om maatregelen te nemen (sociale invloed).....</i>	28
3.3.7	<i>Gerapporteerde bevorderende en belemmerende factoren (barrières) voor het nemen van maatregelen (eigen effectiviteit)</i>	29
3.3.8	<i>Kennis over Consument en Veiligheid.....</i>	31
3.3.9	<i>Bekendheid met campagne.....</i>	32
4	Discussie en Conclusies.....	35
4.1	Opzet van het onderzoek.....	35
4.2	Kenmerken van respondenten.....	35
4.2.1	<i>Respons nameting</i>	35
4.2.2	<i>Respons voormeting versus nameting.....</i>	35
4.3	Vraagstellingen	36
4.4	Aanvullende resultaten	37
4.5	Conclusies.....	38
5	Literatuur	40

Bijlage(n)

A Brief en vragenlijst Voorkom valongevallen in en om het huis

B Statistische gegevens

1 Inleiding

Consument en Veiligheid (C en V) heeft in maart en april 2006 een aanvang gemaakt met een landelijke leefstijlcampagne gericht op preventie van ongevallen in en om huis bij zelfstandig wonende personen van 55 jaar en ouder. Het betrof in hoofdzaak een massamediale campagne waarbij zowel op televisie, op de radio, internet (website) als ook via (landelijke) dagbladen aandacht is gevraagd voor de problematiek van valongevallen bij ouderen (55+) en mogelijkheden voor preventie. In de volgende paragraaf wordt de inhoud van de campagne nader toegelicht.

Het uiteindelijke doel van de meerjarige leefstijlcampagne is om bij mensen van 55 jaar en ouder in 2008 het aantal op spoedeisende hulp van het ziekenhuis behandelde letsels als gevolg van ongevallen in en om huis, met 10% te hebben verminderd ten opzichte van 2003. Het uitvoeren van de campagne is mede ingegeven door het feit dat jaarlijks ca. 230.000 personen in deze leeftijdsgroep medisch behandeld worden als gevolg van een privé-ongeval. Vallen is veruit de belangrijkste oorzaak van letsel bij ouderen (55+).

Als gevolg van een valongeval overlijden jaarlijks naar schatting 1.700 ouderen (55+) en worden ca. 27.000 ouderen in het ziekenhuis opgenomen. Daarnaast worden jaarlijks ca. 67.000 ouderen op spoedeisende hulp afdelingen van ziekenhuizen behandeld en worden ca. 48.000 ouderen door de huisarts behandeld als gevolg van een val (Eckhardt, 2004).

1.1 Inhoud van de landelijke leefstijl campagne

Het eerste jaar van de nationale campagne valpreventie bij ouderen stond voornamelijk in het teken van het neerzetten van de campagne en het zoeken naar de juiste toonzetting. Hierbij werd met name gericht op de beïnvloeding van de zelfstandig wonende, kwetsbare ouderen. Met hierbij het doel dat zij zich bewust werden van het feit dat risico's op een val of ernstige gevolgen daarvan eenvoudig voorkomen kunnen worden.

De campagne bestond uit twee onderdelen:

- Een massamediale component
- Lokale acties door lokale organisaties

1.1.1 *De massamediale component*

Het massamediale deel van de campagne bestond uit drie verschillende radiospots en een televisiespot die erop waren gericht de ouderen meer betrokken te laten raken bij het onderwerp, maar vooral ook te laten zien dat de gevolgen van een valongeval ernstig zijn, terwijl een val met simpele maatregelen te voorkomen is. In de televisiespot was een begrafenisstoet te zien, waarbij een begrafenisondernemer uitstapt om een antislipbadmat te kopen. In een tag-on komt dezelfde man in beeld terwijl hij snoeren vast zet of een drempel wegwerkt. De boodschap was dat vallen een groot probleem vormt (1700 dodelijke slachtoffers per jaar), maar ook zeer makkelijk te voorkomen zijn.

In de radiospots stonden de gevolgen van vallen centraal. Er wordt gewezen op de afhankelijkheid van anderen wanneer letsel wordt opgelopen door een val. Dit werd geïllustreerd aan de hand van een zuster die hulpbehoevende ouderen helpt.

Zowel in de radio- als de televisiespots werd voor meer informatie verwezen naar de servicedesk en de website van Consument en Veiligheid. Op de website konden ouderen en intermediairs meer informatie vinden over de preventiemaatregelen, zo was

er een checklist te vinden met te nemen maatregelen en een test waarmee gevaarlijke plekken in het eigen huis ontdekt konden worden. Ouderen konden op de servicedesk van Consument en Veiligheid terecht met vragen over de campagne.

De spots zijn uitgezonden in 2006 van 28 maart tot 8 april (radio), respectievelijk 30 april (televisie).

1.1.2 Lokale acties door lokale organisaties

Wanneer de ouderen zijn bereikt met de massamediale boodschap is het van belang dat ze ergens terecht kunnen voor meer informatie of voor ondersteuning bij het nemen van valpreventie maatregelen. Daarom zijn gerichte voorlichtingsactiviteiten en acties via lokale organisaties een belangrijke aanvulling. Deze lokale organisaties bestaan onder andere uit: GGD-en, Stichting Welzijn Ouderen, ouderenbonden, thuiszorgorganisaties en gemeenten. Consument en Veiligheid heeft voor alle verschillende organisaties handboeken ontwikkeld die specifiek zijn toegespitst op hun werkkterrein. Deze activiteiten werden in het kader van de huidige campagne verder uitgebreid en ondersteund. Hiertoe heeft Consument en Veiligheid bijvoorbeeld een poster ontwikkeld waarmee de organisaties duidelijk konden laten zien dat zij participeren in de campagne. Ook heeft Consument en Veiligheid deze organisatie getraind hoe ze lokaal activiteiten op kunnen zetten en van welke middelen ze hierbij gebruik kunnen maken. Organisaties hebben zelf lokaal invulling gegeven aan de campagne. Activiteiten die daarbij vaak georganiseerd werden, waren: verspreiden van een checklist, organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten, ondersteuning geven bij maatregelen, informatiemarkt ect.. In de gemeenten die betrokken zijn bij de evaluatie (voormeting, nameting) zijn niet meer, of bijzondere lokale acties door lokale organisaties uitgevoerd dan in de overige gemeenten in Nederland.

1.2 Het evaluatie onderzoek; de nameting

Het in dit rapport beschreven project betreft een door TNO Kwaliteit van Leven landelijk gespreid vragenlijstonderzoek onder zelfstandig wonende personen van 55 jaar en ouder. Het betreft de opzet en resultaten van de nameting van een onderzoek naar de impact van de bovengenoemde landelijke leefstijlcampagne bij de doelgroep. De resultaten van de voormeting zijn separaat beschreven in een rapport (Wijlhuizen e.a., 2005).

1.2.1 Doelstelling en vraagstellingen

Het doel van het onderzoek is het beschrijven van de impact van de leefstijlcampagne op de doelgroep zelfstandig wonende ouderen (55+).

Het onderzoeksproject richt zich op de volgende vraagstellingen, afgeleid van de taakstellingen die in de ZonMw aanvraag van september 2005 zijn geformuleerd:

- 1 Kent 50% van de ouderen (55+) de campagne (gezien, gelezen, gehoord) op basis van spontane bekendheid en geholpen bekendheid?
- 2 Kent 25% van de ouderen (55+) de boodschap van de campagne?
- 3 Is het percentage ouderen (55+), dat de kans op een valongeval binnenshuis heel erg klein inschat, gedaald van 37% naar 25%?

- 4 Vindt 95% van de ouderen (55+) het (heel erg) belangrijk om aandacht te besteden aan het voorkomen van valongevallen?
- 5 Is het percentage ouderen (55+) dat weet wat ze moet doen om hun huis nog veiliger te maken gestegen van 50% naar 65%?
- 6 Is het percentage ouderen (55+) dat aangeeft van plan te zijn maatregelen te treffen gestegen van 8% naar 20%?
- 7 Is het percentage ouderen (55+) dat aangeeft daadwerkelijk alle maatregelen te hebben getroffen gestegen van 7% naar 10%?
- 8 Is het percentage ouderen (55+) dat Consument en Veiligheid kent gestegen van 29% naar 50%?

2 Methode

2.1 Inleiding

Bij het opstellen van de onderzoeksopzet is rekening gehouden met het feit dat er zowel een voormeting als een nameting nodig zijn om de impact van de landelijke leefstijlcampagne te kunnen vaststellen. Om deze reden worden in dit hoofdstuk ook aspecten genoemd die betrekking hebben op de voormeting en de nameting. De hoofdlijnen van het onderzoek zullen worden beschreven.

Voor de goede orde dient hier te worden vermeld, dat het huidige rapport (resultaten, discussie en conclusies) betrekking heeft op het uitvoeren van de nameting.

Bij de opzet is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

- De taakstelling van de campagne is dat er een toename zal zijn van 15 procentpunten ten aanzien van bewustwording, kennis en houding, en dat de campagne 50% van de doelgroep heeft bereikt. Deze gegevens zijn verkregen van Consument en Veiligheid en zijn noodzakelijk voor het kunnen berekenen van de noodzakelijke power van de studie.
- Er zal een landelijk beeld van de impact van de campagne worden gegeven op basis van random trekken van respondenten (55+, zelfstandig wonend) uit 12 gemeenten gespreid over de 12 provincies.
- Voor de nameting is een nieuwe steekproef van respondenten (55+, zelfstandig wonend) getrokken binnen 12 gemeenten die ook bij de voormeting betrokken waren. Daarmee wordt voorkomen dat personen in hun beantwoording van vragen in de nameting worden beïnvloed door het feit dat ze bij de voormeting betrokken waren.
- Zorgvuldig werven, en informeren van respondenten (aanmelden van onderzoek bij de Registratiekamer).

2.2 Opzet van het onderzoek

Rekening houdend met de uitgangspunten die hierboven zijn genoemd, is gekozen voor een opzet waarbij de deelnemers aan de voormeting en de nameting onafhankelijk van elkaar random worden getrokken uit zelfstandig wonende personen van 55 jaar en ouder in 12 gemeenten verspreid over de 12 Provincies. De keuze van de gemeenten is in overleg met Consument en Veiligheid tot stand gekomen. Daarbij zijn zowel de relatief kleine (minder dan 60.000 inwoners) als grote gemeenten (meer dan 100.000 inwoners) zoveel mogelijk gespreid door het land gekozen.

Per gemeente is een gelijk aantal respondenten getrokken, onafhankelijk van de grootte van de gemeente.

De respondenten zijn getrokken uit de volgende ‘grote’ [G] en ‘kleine’ [K] gemeenten :

[K] Delfzijl (Gron. ²)	[K] Dronten (Flev.)	[G] Leiden (ZH.),
[K] Burgum (Friesl.)	[K] Doetinchem (Geld.)	[K] Vlissingen (Zeel.),
[G] Emmen (Dr.)	[G] Utrecht (Utr.)	[K] Oisterwijk (Br.),
[K] Kampen (Ov.)	[G] Haarlem (NH.)	[K] Valkenburg (Lim.).

Voor het vaststellen van het aantal benodigde respondenten zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd;

- De respondenten voor de voormeting en de nameting zijn onafhankelijk random getrokken uit dezelfde gemeenten;
- Er is een power analyse uitgevoerd, met de volgende parameters: een effectsize van 15 procentpunten, power .90, Alpha=.05. Daarbij is een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd waarbij de proportie bij groep 1 (voormeting) is gevarieerd van .05 tot .80 met stappen van .05. Hieruit komt naar voren dat ca. 200 respondenten minimaal noodzakelijk zijn. Voor het kunnen uitvoeren van analyses op maximaal vijf, in overleg nog vast te stellen, subgroepen, is het aantal opgehoogd tot 1000.
- Gerekend is met een respons van ca. 30%; het aantal aan te schrijven personen is bepaald op 3600 (12 x 300).

2.3 Procedure van dataverzameling

Per gemeente zijn 300 zelfstandig wonende personen in de leeftijd van 55 jaar en ouder willekeurig getrokken uit het bestand van de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA). De trekking is door de betreffende afdeling burgerzaken uitgevoerd, waarbij de naam, geslacht, geboortedatum en adres van de respondenten aan TNO zijn toegestuurd.

De meting is uitgevoerd met een vragenlijst die in mei 2006 aan de respondenten met een begeleidende brief en retourenvelop is toegezonden (zie bijlage 1). In de brief is het doel van het onderzoek en de deelnemende organisaties vermeld, alsmede de vertrouwelijkheid waarmee met gegevens zal worden omgegaan.

De vragen in de vragenlijst zijn toegespitst op aspecten die relevant worden geacht met betrekking tot in en om huis vallen bij ouderen. De vragenlijst bevat alle vragen die ook in de voormeting zijn gesteld. De vragenlijst bevat een aantal inleidende vragen en vragen over perceptie van het risico op valongevallen in huis (zie bijlage 1), die deels afkomstig zijn van een eerder uitgevoerde ‘Monitor Veiligheidsbeleving Zelfstandig wonende 55-plussers 2004’ (Spapen, 2004) en uit de vragenlijst die meerdere malen door TNO is gebruikt bij evaluatiestudies met betrekking tot valpreventie bij ouderen (Wijlhuizen et al, 1996; Wijlhuizen et al., 2003A; Wijlhuizen et al, 2003B). Deze keuze heeft ondermeer tot gevolg dat de vraag naar de mate van activiteit (vraag 5) is gesteld zoals in het onderzoek van Spapen (2004) en daarmee enigszins afwijkt van de vraagstelling zoals die binnen OBIN (Vriend et al., 2005) is geformuleerd. De vragen over maatregelen om vallen te voorkomen zijn per maatregel onderverdeeld naar kennis, attitude, eigen effectiviteit en gedrag. Deze vraagstellingen zijn gebaseerd op uitgangspunten in het ASE-model (Kok et al., 1991), net als de vragen die betrekking hebben op sociale invloeden (stimulering door andere personen om maatregelen te nemen om vallen te voorkomen). Daarnaast is een vraagstelling opgenomen over de ‘Stage of Change’ van personen met betrekking tot het voornemen om maatregelen uit

² Provincie

te voeren. De formulering van deze vraagstelling is gebaseerd op de uitgangspunten van het model van Prochaska en DiClemente (1985), met de kanttekening dat het aantal antwoordcategorieën is teruggebracht tot drie.

Als aanvulling op de voormeting is in de nameting een aantal vragen opgenomen over (geholpen) bekendheid met onderdelen van de campagne (televisie,- en radiospot, poster, checklist, lokale bijeenkomsten en het voeren van gesprekken over het onderwerp). Bij 'geholpen bekendheid' wordt het onderdeel van de campagne kort beschreven, waarbij gevraagd wordt of de respondenten het herkennen. Een en ander is in overleg met Consument en Veiligheid afgestemd en vastgesteld.

De vragenlijsten van de nameting zijn in mei 2006 verstuurd aan personen in alle 12 gemeenten. De voormeting is ongeveer een jaar eerder gehouden (juni 2005), waardoor de kans op seizoensinvloeden op de uitkomsten zo klein mogelijk is gehouden.

2.4 Data analyse

De gegevens zijn geanalyseerd met SPSS, waarbij gebruik gemaakt is van descriptieve methoden (frequenties, kruistabellen), waarbij toetsing van verschillen heeft plaatsgevonden met de Pearson Chi-kwadraat toets. De 'Mantel-Haenszel test for linear association' is toegepast wanneer het wenselijk was om een uitspraak te kunnen doen over of er sprake is van een lineaire toe-, of afname tussen categorieën bij een gegeven verschil.

Deze analyse is toegepast per variabele (analoog aan de rapportage van de voormeting), waarbij een uitsplitsing gemaakt naar drie subdoelgroepen, te weten:

1. Vrouw versus Man
2. Personen met uitsluitend lagere school die benoemd worden als 'Lage Sociaal Economische Status' (Lage SES), versus personen met meer dan alleen lagere school (Hoge SES).
3. Kwetsbare versus Vitale personen³

De subdoelgroepen zijn door Consument en Veiligheid aangegeven als relevante subdoelgroepen in het kader van de beoogde campagne, waarbij het uitgangspunt is dat Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES, risicogroepen vormen voor vallen. In het rapport zullen gegevens van elk van deze subdoelgroepen: Vrouw, Kwetsbaar en Lage SES, apart worden weergegeven. De namen van de subdoelgroepen zullen voor de herkenbaarheid steeds met hoofdletters worden geschreven.

Resultaten van de voormeting zijn vergeleken met de resultaten van de nameting. Bij de vergelijking van de groepen (voor-, nameting) is steeds gecorrigeerd voor verschillen in leeftijd, geslacht en opleiding. Daartoe is als basis een logistisch regressie model gevormd met als afhankelijke variabele de beide groepen (voormeting, nameting), en met als onafhankelijke variabelen steeds leeftijd, geslacht en opleiding met daaraan toegevoegd de variabele waarvoor de vergelijking werd gemaakt. Op deze manier wordt met het model voorspeld of respondenten tot de groep van de voormeting of de nameting behoren op basis van leeftijd, geslacht en opleiding in combinatie met een onafhankelijke variabele waarvan het belangrijk is om na te gaan of deze in de

³ Kwetsbare personen worden gekenmerkt door:
Het gebruiken van tenminste één loophulpmiddel, en / of
Het gebruiken van diensten van de thuiszorg, en / of
Minder dan drie dagen per week tenminste een half uur in beweging zijn.

nameting een andere verdeling laat zien (bijvoorbeeld: 'bang om te vallen'). Als binnen het model de variabele 'bang om te vallen' een statistisch significante bijdrage levert aan het voorspellen van de afhankelijke variabele, dan wordt daaruit opgemaakt dat de verdeling van de voormeting verschilt van de nameting; het kan wijzen op een impact van de campagne.

Daarnaast is de vergelijking van de beide groepen nogmaals uitgevoerd waarbij met betrekking tot de nameting uitsluitend respondenten zijn betrokken die hebben aangegeven de campagne te kennen. Uitsluitend op plaatsen waar deze analyse tot afwijkende resultaten leidt, vergeleken met de eerder uitgevoerde analyse met de totale respondentengroep uit de nameting, zal het betreffende resultaat worden besproken.

De afzonderlijke logistische regressie analyses worden, gezien het grote aantal uitgevoerde analyses, niet in dit rapport weergegeven.

3 Resultaten

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een groot aantal resultaten gepresenteerd, waarbij verschillende uitsplitsingen zijn gemaakt tussen subgroepen (Man/ Vrouw, Vitaal/ Kwetsbaar, Lage SES/ Hogere SES). Daarbij zijn veel statistische toetsen uitgevoerd teneinde vast te stellen of er zich statistisch significante verschillen tussen subgroepen voordoen. De gehanteerde p-waarde voor significantie is .05. In dit hoofdstuk worden de statistisch significante verschillen aangegeven met een * in de tekst of in de tabellen in verband met de leesbaarheid. Opgemerkt moet worden dat de relevantie van elk significant verschil niet bij voorbaat vaststaat. Gezien het grote aantal respondenten kunnen kleine verschillen in percentages statistisch significant zijn zonder dat ze grote betekenis hebben voor het kader waarbinnen het onderzoek plaatsvindt. Daarnaast speelt het verschijnsel een rol dat bij het uitvoeren van een groot aantal toetsen er een proportie als ‘toevalstreffer’ significant zullen worden bevonden. Mede om die reden hebben de analyses vooral een exploratieve status; niet elk resultaat afzonderlijk zal daarom aanleiding zijn voor een inhoudelijke beschouwing.

Bij vrijwel elke paragraaf wordt aangegeven of de resultaten verschillen ten opzichte van de voormeting. Het gaat daarbij per variabele om de verdeling van de totale groepen respondenten en niet om de uitgesplitste gegevens naar Geslacht, SES en Kwetsbaar/Vitaal.

De resultaten van de analyses waarbij resultaten van personen in de nameting die de campagne kennen worden vergeleken met resultaten uit de voormeting, zullen uitsluitend worden genoemd als die analyse tot afwijkende resultaten leidt, vergeleken met de eerder uitgevoerde analyse met de totale respondentengroep uit de nameting.

In bijlage B zijn kruistabellen weergegeven van alle variabelen waarbij de rechte tellingen zijn uitgesplitst naar de voormeting en de nameting.

3.2 Kenmerken van de respondenten

3.2.1 *Respons naar leeftijd en geslacht*

In tabel 1 zijn enkele hoofdkenmerken aangegeven van de personen die de vragenlijst hebben gekregen en van de personen die de vragenlijst ingevuld hebben teruggestuurd.

Tabel 1 Kenmerken (leeftijd, geslacht) van personen die vragenlijst ontvingen (verstuurd), personen die de vragenlijst ingevuld terugstuurden (respons) en landelijke cijfers (referentie)

	Geslacht	Leeftijd in jaren			Totaal	% Man / Vrouw
		55-64 N (%)	65-74 N (%)	75+ N (%)		
Verstuurd	Man	746 (48)	488 (31)	338 (21)	1572 (100)	(44)
	Vrouw	801 (40)	594 (30)	605 (30)	2000 (100)	(56)
	Totaal	1547 (43)	1082 (30)	943 (26)	3572 (100)	(100)
Respons	Man	232 (46)	154 (31)	115 (23)	501 (100)	(45)
	Vrouw	257 (42)	191 (32)	159 (26)	607 (100)	(55)
	Totaal	489 (44)	345 (31)	274 (25)	1108 (100)	(100)
Landelijke referentie ⁴	Man	(50)	(31)	(19)	(100)	(46)
	Vrouw	(42)	(29)	(29)	(100)	(54)
	Totaal	(45)	(30)	(25)	(100)	(100)

In totaal zijn 3572 vragenlijsten verzonden. De totale respons op de verzonden vragenlijsten was 31%. De gemiddelde leeftijd van de personen die zijn aangeschreven is 68,2 jaar. De personen die de vragenlijsten ingevuld hebben teruggestuurd (N=1108) hebben een gemiddelde leeftijd van 67,9 jaar en de non-responders (N=2464) zijn gemiddeld 68,3 jaar oud. De responsegroep is gemiddeld iets jonger dan de nonresponders; de leeftijdsverdeling van de respondenten is echter vergelijkbaar met de leeftijdsverdeling van de Nederlandse bevolking.

De respons bij Vrouwen was 30%, en bij Mannen 32%. De verdeling Man/ Vrouw onder respondenten is vergelijkbaar met de verdeling binnen de Nederlandse bevolking. Van alle respondenten geeft 98,5% aan dat ze de Nederlandse nationaliteit hebben.

In tabel 2 wordt een de respons, gemiddelde leeftijd plus standaarddeviatie (Std) en aantal en percentage Vrouwen van elk van de twaalf deelnemende gemeenten weergegeven.

⁴ CBS, Voorburg/Heerlen 2005-07-01.

Tabel 2 Respons (aantal, percentage), gemiddelde leeftijd en aandeel Vrouwen uitgesplitst naar gemeente

Plaats (provincie)	Respons	Respondenten Leeftijd	Respondenten Vrouw
	N (%)	Gem (Std)	N (%)
Delfzijl (Gr)	96 (32)	68 (9.0)	52 (54)
Burgum (Fr)	80 (27)	73 (10.8)	60 (75)
Emmen (Dr)	84 (28)	67 (8.1)	45 (54)
Kampen (Ov)	96 (32)	68 (8.2)	50 (52)
Dronten (FI)	105 (35)	68 (8.8)	52 (50)
Doetinchem (Gld)	93 (31)	68 (8.3)	50 (54)
Utrecht (Utr)	90 (30)	69 (9.5)	54 (60)
Haarlem (NH)	72 (26)	68 (8.9)	36 (50)
Leiden (ZH)	109 (36)	66 (9.1)	56 (51)
Vlissingen (Zld)	93 (31)	68 (10.1)	53 (57)
Oisterwijk (NB)	88 (29)	68 (7.7)	45 (51)
Valkenburg (L)	102 (34)	64 (7.0)	54 (53)
Totaal	1108 (31)	68 (9.0)	607 (55)

De respons per gemeente varieert tussen de 36% (Leiden) en 26% (Haarlem). De gemiddelde leeftijd ligt het hoogst in Burgum (73 jaar) en het laagst in Valkenburg (64 jaar). De proportie Vrouwen loopt uiteen van 75% in Burgum tot 50% in Haarlem en Dronten.

Vergeleken met de voormeting is de totale respons in de nameting lager (35% respectievelijk 31%). Wat betreft de responsgroep is geen verschil vastgesteld wat betreft de verdeling naar geslacht. De gemiddelde leeftijd in de responsgroep in de voormeting (67,6 jaar) is vrijwel gelijk aan de gemiddelde leeftijd in de nameting (67,9 jaar).

3.2.2 Sociaal economische status (opleiding)

In tabel 3 is de verdeling van respondenten naar Sociaal Economische Status (SES) weergegeven voor Mannen en Vrouwen. Tevens zijn de landelijke cijfers bij dezelfde populatie weergegeven als referentie (de Klerk, M.M.Y. Rapportage Ouderen, 2001). De SES categorieën zijn gebaseerd op de hoogst voltooide opleiding. De volgende opleidingen zijn gekoppeld aan de SES categorieën:

- Hoge SES: HBO/ WO;
- Hoge midden SES: MBO/ HBS/ MMS/ Gymnasium/ Atheneum;
- Lage midden SES: LBO/ Ambachtsschool/ Huishoudschool/ MULO/ ULO;
- Lage SES: Lagere school.

Tabel 3 Verdeling van respondenten (55+) en landelijke cijfers naar sociaal economische status

Sociaal economische status (SES)	% Man		% Vrouw	
	respondent	landelijk	respondent	landelijk
Hoge	27%	21%	13%	9%
Hoge midden	31%	36%	17%	21%
Lage midden	28%	21%	53%	32%
Lage	14%	22%	17%	38%

Het algemene landelijke beeld, dat Mannen hoger opgeleid zijn dan Vrouwen komt ook bij de respondenten naar voren. Bij de mannelijke en vrouwelijke respondenten is de middengroep relatief laag opgeleid ten opzichte van de landelijke situatie. Laag opgeleide personen zijn in de respondentengroepen (Mannen en Vrouwen) ondervertegenwoordigd.

Zoals in paragraaf 2.4 is aangegeven is bij de analyse van de SES gegevens een tweedeling gemaakt in Lage SES (alleen lagere school) en Hogere SES (personen met meer dan alleen lagere school). In tabel 4 wordt voor deze tweedeling een onderverdeling naar leeftijd en geslacht weergegeven.

Tabel 4 Respondenten met Lage SES en Hogere SES, onderverdeeld naar leeftijd en geslacht

Groep	Geslacht	55-64	65-74	75+	Totaal	% Man / Vrouw
		N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	
Lage SES*	Man	17 (24)	19 (27)	35 (49)	71 (100)	(41)
	Vrouw	17 (17)	25 (25)	60 (59)	102 (100)	(59)
	Totaal	34 (20)	44 (25)	95 (55)	173 (100)	(100)
Hogere SES	Man	215 (50)	135 (31)	80 (19)	430 (100)	(46)
	Vrouw	240 (48)	166 (33)	99 (20)	505 (100)	(54)
	Totaal	455 (49)	301 (32)	179 (19)	935 (100)	(100)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Man, Vitaal, Hogere SES)

Personen met Lage SES blijken ouder* te zijn dan personen met Hogere SES.

Vergeleken met de respondenten in de voormeting zijn de respondenten in de nameting hoger opgeleid.

3.2.3 Kwetsbare en vitale personen

Zoals eerder in paragraaf 2.4 is opgemerkt, is er een subdoelgroep samengesteld van respondenten die Kwetsbaar zijn. Deze personen zijn relatief inactief, gebruiken een loophulpmiddel of maken gebruik van thuiszorg. De Kwetsbare personen onderscheiden zich op deze punten van de overige personen, die als 'Vitaal' worden gekenmerkt.

In tabel 5 is voor beide groepen (Kwetsbaar, Vitaal) de verdeling naar leeftijd en geslacht weergegeven. Bij de subdoelgroep Kwetsbare personen zijn Vrouwen en ouderen (75+) sterk oververtegenwoordigd*.

Daarnaast zijn ook de personen met Lage SES (26%) sterk oververtegenwoordigd* onder Kwetsbare personen, zoals in tabel 6 is weergegeven.

Tabel 5 Verdeling naar leeftijd en geslacht van respondenten die als Vitaal en Kwetsbaar zijn gekenmerkt

Groep	Geslacht	55-64 N (%)	65-74 N (%)	75+ N (%)	Totaal N (%)	% Man / Vrouw
Vitaal	Man	185 (48)	137 (36)	61 (16)	383 (100)	(47)
	Vrouw	218 (51)	150 (35)	59 (14)	427 (100)	(53)
	Totaal	403 (50)	287 (35)	120 (15)	810 (100)	(100)
Kwetsbaar	Man	47 (40)	17 (14)	54 (46)	118 (100)	(40)
	Vrouw*	39 (22)	41 (23)	100 (56)	180 (100)	(60)
	Totaal	86 (29)	58 (20)	154 (52)*	298 (100)	(100)

*: Vrouwen en ouderen (75+) zijn sterk oververtegenwoordigd ($p < .05$)

Tabel 6 Verdeling naar Lage SES en Hogere SES van respondenten die als Vitaal en Kwetsbaar zijn gekenmerkt

Groep	Lage SES N (%)	Hogere SES N (%)	Totaal N (%)
Vitaal	94 (12)	716 (88)	810 (100) (73)
Kwetsbaar	79 (26)*	219 (74)	298 (100) (27)
Totaal	173 (16)	935 (84)	1108 (100) (100)

: Lage SES is sterk oververtegenwoordigd onder Kwetsbare personen

Van alle respondenten is 27% (N=298) Kwetsbaar in de nameting. In de voormeting was dit percentage 28%.

3.2.4 Woonsituatie

Van alle respondenten woont 39% in een huurwoning; zowel Vrouwen (43%), Kwetsbare personen (54%) als personen met Lage SES (70%) wonen vaker* in een huurwoning.

Eenderde (30%) van de respondenten woont in een woning waarvan de vertrekken op dezelfde verdieping (gelijkvloers) zijn. Vrouwen (33%), Kwetsbare personen (41%) als personen met Lage SES (42%) wonen vaker* in een woning waar de vertrekken gelijkvloers zijn.

Eenderde (31%) van de respondenten woont alleen. Zowel Vrouwen (42%), Kwetsbare personen (47%) als personen met Lage SES (52%) wonen vaker* alleen.

Met toenemende leeftijd wonen ouderen (75+) vaker* alleen (56%); daarnaast wonen ze vaker* in een huurwoning (59%) en vaker* in een gelijkvloerse woning (51%).

3.2.5 Gezondheid en activiteit

Bij de beschrijving van de gezondheidskenmerken en de mate van activiteit in de tabellen 7 en 8 wordt, behalve een weergave van de totale groep, een uitsplitsing gemaakt naar de drie onderscheiden subdoelgroepen: Vrouwen, Kwetsbare personen en Personen met lage SES (alleen lagere school opleiding).

In tabel 7 wordt een overzicht gegeven van verschillende gezondheidsproblemen van de totale responsgroep en per gezondheidsprobleem voor Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES.

Tabel 7 Gezondheidsproblemen van de totale responsgroep en per probleem voor Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met lage SES

Gezondheidsproblemen	Totaal N (%)	Vrouw N (%)	Kwetsbaar N (%)	Lage SES N (%)
Hersenbloeding	34 (3)	19 (3)	*23 (8)	*12 (7)
Suikerziekte	112 (10)	63 (11)	*54 (19)	*30 (18)
Last van Pijn (benen, armen, heupen, rug)	496 (46)	*308 (52)	*191 (66)	*91 (55)
Regelmatig duizelig	115 (11)	*77 (13)	*60 (21)	*34 (20)
Last van onbedoeld urineverlies	146 (14)	*113 (19)	*73 (26)	*39 (24)
Last van slapeloosheid	222 (21)	*157 (27)	*89 (31)	*52 (30)
Last van ernstige gespannenheid	132 (12)	*82 (14)	*64 (23)	*34 (20)
Gebruikt slaapmiddelen	105 (10)	*73 (13)	*64 (22)	*32 (19)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Man, Vitaal, Hogere SES)

Uit tabel 7 blijkt dat relatief veel personen (46%) last hebben van pijn in benen, armen, heupen en rug en dat veel mensen last hebben van slapeloosheid (21%).

Elk van de subdoelgroepen heeft vaker* last van elk van de genoemde gezondheidsproblemen, met uitzondering van hersenbloeding en suikerziekte voor vrouwen en lage SES.

Vergeleken met de respondenten in de voormeting is er in de nameting geen verschil in gezondheidsproblemen. Daarbij is rekening gehouden met de verdeling naar leeftijd, geslacht en opleiding.

In tabel 8 is de verdeling weergegeven van alle respondenten (aantal en percentage) naar het aantal dagen dat ze tenminste een half uur in beweging zijn (o.a.: fietsen, wandelen, klussen, tuinieren, sporten) en daarnaast voor Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES. Voor de goede orde dient hier opgemerkt te worden dat de gehanteerde vraagstelling afwijkt van de vraagstelling binnen OBIN (Vriend et al, 2005), waardoor de uitkomsten niet vergelijkbaar zijn.

Tabel 8 Verdeling van alle respondenten (aantal en percentage) naar het aantal dagen dat ze tenminste een half uur in beweging zijn (o.a.: fietsen, wandelen, klussen, tuinieren, sporten) en van Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Aantal dagen een half uur beweging	Totaal N (%)	Vrouw N (%)	Kwetsbaar* N (%)	Lage SES* N (%)
0	95 (9)	54 (9)	95 (33)	28 (18)
1	30 (3)	16 (3)	30 (11)	3 (2)
2	56 (5)	33 (6)	56 (20)	10 (6)
3	84 (8)	39 (7)	17 (6)	14 (9)
4	73 (7)	38 (7)	7 (2)	4 (3)
5	207 (19)	117 (20)	17 (6)	28 (18)
6	142 (13)	72 (12)	20 (7)	17 (11)
7	381 (36)	211 (36)	44 (15)	53 (34)
Totaal	1068 (100)	580 (100)	286 (100)	157 (100)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Man, Vitaal, Hogere SES)

Uit tabel 8 blijkt dat 68% van de respondenten 5 of meer dagen tenminste een half uur in beweging is. Vrouwen en mannen verschillen niet in mate van activiteit. Omdat voor de Kwetsbare groep per definitie geldt dat ze minder dan drie dagen een half uur bewegen, is het aantal (N) voor de 'Kwetsbaren' voor die categorieën gelijk aan het totaal. Personen met Lage SES zijn vaker* inactief vergeleken met personen met Hogere SES. Uit de cijfers blijkt echter dat 36% (N=105) van de Kwetsbare respondenten meer dan twee dagen tenminste een half uur in beweging is.

Vergeleken met de respondenten in de voormeting is er in de nameting geen verschil in het aantal dagen dat tenminste een half uur wordt bewogen. Daarbij is rekening gehouden met de verdeling naar leeftijd, geslacht en opleiding.

In totaal 148 personen (13%) geven aan een loophulpmiddel te gebruiken, en 149 personen (14%) maken gebruik van thuiszorg. Deze percentages zijn vergelijkbaar met de voormeting.

3.3 Relevante factoren voor preventie van vallen

De verdelingen die in tabel 9 tot en met tabel 16 zijn weergegeven verschillen niet van de cijfers uit de voormeting. Daarbij is rekening gehouden met leeftijd, geslacht en opleiding.

3.3.1 Vallen en angst om te vallen (risico en risicoperceptie)

De respondenten konden aangeven of, en hoe vaak ze in het afgelopen jaar in en om huis en ook buitenshuis waren gevallen. In tabel 9 en tabel 10 zijn de resultaten weergegeven.

Tabel 9 Verdeling van het totaal aantal en percentage respondenten naar het aantal keren dat in en om huis gevallen is in het afgelopen jaar en van Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Gevallen in en om huis; afgelopen jaar	Totaal N (%)	Vrouw* N (%)	Kwetsbaar* N (%)	Lage SES* N (%)
Geen enkele keer	851 (78)	452 (76)	183 (63)	123 (74)
1 keer	176 (16)	100 (17)	64 (22)	24 (14)
2 keer of vaker	67 (6)	45 (8)	44 (15)	20 (12)
Totaal	1094 (100)	597 (100)	291 (100)	167 (100)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Man, Vitaal, Hogere SES)

In totaal 22% van de respondenten geeft aan in het afgelopen jaar één keer (16%) of vaker (6%) in en om huis te zijn gevallen. Zowel Vrouwen, Kwetsbare personen, als ook personen met Lage SES hebben een verhoogde* kans op (herhaaldelijk) vallen in en om huis.

Tabel 10 Verdeling van het totaal aantal en percentage respondenten dat buitenshuis gevallen is in het afgelopen jaar, en van Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Gevallen buitenshuis; afgelopen jaar	Totaal N (%)	Vrouw N (%)	Kwetsbaar* N (%)	Lage SES N (%)
Geen enkele keer	763 (70)	408 (68)	190 (65)	119 (71)
1 keer	259 (24)	149 (25)	76 (26)	36 (21)
2 keer of vaker	76 (7)	43 (7)	28 (10)	13 (8)
Totaal	1199 (100)	600 (100)	294 (100)	168 (100)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Vitaal)

In totaal 31% van de respondenten geeft aan in het afgelopen jaar één keer (24%) of vaker (7%) buitenshuis te zijn gevallen. Alleen de subgroep Kwetsbare personen heeft een verhoogde* kans op herhaaldelijk vallen buitenshuis.

Bij de analyse van de rapportage van vallen (in en om huis en buitenshuis) is tevens de relatie tot leeftijd in beschouwing genomen.

Bij valongevallen die in en om huis zijn gebeurd blijkt dat de leeftijdsgroep 75+ zich onderscheidt met een grotere kans* op vallen dan de leeftijdscategorieën 55-64 en 65-74, die onderling niet verschillen. Bij de groep 75+ ($N = 269$), is 67% het afgelopen jaar niet in en om huis gevallen, 21% 1 keer gevallen en 12% twee of meerdere keren.

Bij valongevallen die buitenshuis zijn gebeurd is geen relatie met leeftijd gevonden.

Angst om te vallen en het schatten van de kans om te vallen kan het resultaat zijn van eigen ervaring met vallen. In de tabellen 11 tot en met 15 zijn resultaten weergegeven van vragen op het gebied van angst om te vallen en het schatten van de kans op vallen in verschillende situaties.

Tabel 11 Verdeling van het totaal aantal en percentage respondenten naar de mate waarin ze bang zijn om te vallen, en van Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Bang om te vallen	Totaal N (%)	Vrouw* N (%)	Kwetsbaar* N (%)	Lage SES* N (%)
Vaak	28 (3)	21 (4)	21 (7)	11 (7)
Af en toe	132 (12)	96 (16)	63 (21)	34 (20)
Soms	373 (34)	239 (40)	118 (40)	61 (36)
Nooit	565 (52)	243 (41)	92 (31)	63 (37)
Totaal	1098 (100)	599 (100)	294 (100)	169 (100)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Man, Vitaal, Hogere SES)

In totaal 15% van de respondenten geeft aan af en toe (12%) of vaak (3%) bang te zijn om te vallen. Zowel Vrouwen, Kwetsbare personen, als ook personen met Lage SES zijn vaker* bang om te vallen.

Tabel 12 Verdeling van het totaal aantal en percentage respondenten naar de inschatting van de kans om binnen te vallen, en van Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Kans om binnen te vallen	Totaal N (%)	Vrouw N (%)	Kwetsbaar* N (%)	Lage SES* N (%)
Erg Groot	12 (1)	7 (1)	6 (2)	3 (2)
Groot	56 (5)	35 (6)	32 (12)	15 (10)
Klein	593 (57)	314 (56)	153 (57)	89 (57)
Heel erg klein	388 (37)	203 (36)	78 (29)	48 (31)
Totaal	1049 (100)	559 (100)	269 (100)	155 (100)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Man, Vitaal, Hogere SES)

De kans om binnen te vallen wordt door 6% van de respondenten groot of erg groot ingeschat. In dit relatief kleine percentage respondenten zijn Kwetsbare personen en personen met Lage SES oververtegenwoordigd*; tussen mannen en vrouwen is geen verschil gevonden wat betreft de geschatte kans om in huis te vallen.

Tabel 13 Verdeling van het totaal aantal en percentage respondenten naar de inschatting van de kans om buiten te vallen, en van Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Kans om buiten te vallen	Totaal N (%)	Vrouw N (%)	Kwetsbaar* N (%)	Lage SES* N (%)
Erg Groot	16 (2)	11 (2)	6 (2)	2 (1)
Groot	107 (10)	68 (12)	45 (17)	25 (17)
Klein	655 (63)	332 (60)	171 (63)	91 (61)
Heel erg klein	266 (26)	144 (26)	50 (18)	31 (21)
Totaal	1044 (100)	555 (100)	272 (100)	149 (100)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Man, Vitaal, Hogere SES)

De kans om buiten te vallen wordt door 12% van de respondenten groot of erg groot ingeschat. In dit percentage respondenten zijn Kwetsbare personen en personen met Lage SES oververtegenwoordigd*.

Tabel 14 Verdeling van het totaal aantal en percentage respondenten naar de inschatting van de kans om van een trap te vallen, en van Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Kans om van een trap te vallen	Totaal N (%)	Vrouw N (%)	Kwetsbaar N (%)	Lage SES N (%)
Erg Groot	8 (1)	7 (1)	1 (0)	1 (0)
Groot	66 (6)	44 (8)	25 (10)	12 (8)
Klein	585 (56)	295 (53)	125 (48)	77 (51)
Heel erg klein	378 (37)	207 (37)	109 (42)	60 (40)
Totaal	1037 (100)	553 (100)	260 (100)	150 (100)

De kans om van een trap te vallen wordt door 7% van de respondenten groot of erg groot ingeschat. Er zijn geen verschillen geconstateerd bij de subdoelgroepen.

Tabel 15 Verdeling van het totaal aantal en percentage respondenten naar de inschatting van de kans om van een fiets te vallen, en van Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Kans om van de fiets te vallen	Totaal N (%)	Vrouw N (%)	Kwetsbaar N (%)	Lage SES N (%)
Erg Groot	14 (1)	9 (2)	6 (2)	4 (3)
Groot	82 (8)	57 (11)	23 (9)	13 (9)
Klein	569 (56)	278 (51)	104 (42)	72 (50)
Heel erg klein	361 (35)	198 (37)	117 (47)	55 (38)
Totaal	1026 (100)	542 (100)	250 (100)	144 (100)

De kans om van een fiets te vallen wordt door 9% van de respondenten groot of erg groot ingeschat. Er zijn geen verschillen geconstateerd bij de subdoelgroepen.

De respondenten is gevraagd om aan te geven op welke plaatsen in huis ze de meeste kans op vallen hebben. Twee plaatsen konden worden aangegeven (1^e en 2^e keus). In tabel 16 zijn de resultaten weergegeven van de belangrijkste plaatsen die genoemd zijn.

Tabel 16 Totaal aantal en percentage respondenten verdeeld naar de twee plaatsen in huis die ze aanwijzen als plaats met een hoge kans om te vallen

Plaats met hoge kans op vallen	Totaal Grootste kans (1 ^e keus) N (%)	Totaal 1 na grootste kans (2 ^e keus) N (%)	Totaal Beide oordelen N (%)
Trap in huis	434 (46)	144 (16)	578 (32)
Badkamer	293 (31)	340 (39)	633 (35)
Keuken	62 (7)	89 (10)	151 (8)
Woonkamer	49 (5)	67 (8)	116 (6)
Overig	102 (11)	238 (27)	340 (19)
Totaal	940 (100)	878 (100)	1818 (100)

De plaatsen die het meest frequent genoemd zijn als gevaarlijk, zijn de trap in huis en de badkamer, samen in meer dan 75% van de oordelen.

3.3.2 *Belang van aandacht voor valpreventie (attitude)*

De respondenten konden aangeven hoe belangrijk ze het vonden dat er aandacht aan valpreventie wordt besteed. De resultaten zijn in tabel 17 weergegeven.

Tabel 17 Verdeling van het totaal aantal en percentage respondenten naar de mate waarin ze aandacht voor valpreventie belangrijk vinden, en van Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Aandacht voor valpreventie	Totaal N (%)	Vrouw* N (%)	Kwetsbaar N (%)	Lage SES N (%)
Heel erg belangrijk	596 (54)	369 (61)	155 (53)	98 (58)
Belangrijk	443 (40)	208 (35)	119 (40)	62 (37)
Niet (on)belangrijk	50 (5)	19 (3)	15 (5)	5 (3)
Onbelangrijk	3 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (1)
Heel erg onbelangrijk	10 (1)	7 (1)	6 (2)	4 (2)
Totaal	1102 (100)	603 (100)	295 (100)	170 (100)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Man)

Uit de resultaten blijkt dat vrijwel alle respondenten (94%) aandacht voor preventie belangrijk (40%) of heel belangrijk (54%) vonden. Vrouwen vinden aandacht voor valpreventie belangrijker* dan mannen.

Vergeleken met de voormeting, is er geen verschil met de respondenten in de nameting wat betreft het belang dat ze hechten aan aandacht voor valpreventie. Daarbij is rekening gehouden met leeftijd, geslacht en opleiding.

3.3.3 *Weten wat te doen om huis nog veiliger te maken (kennis)*

De respondenten werd gevraagd of ze het eens waren met de uitspraak: 'Ik zou niet weten wat ik moet doen om mijn huis nog veiliger te maken'. In tabel 18 zijn de resultaten van deze vraagstelling weergegeven.

Tabel 18 Verdeling van het totaal aantal en percentage respondenten naar de mate waarin ze weten wat te doen om hun huis nog veiliger te maken, en van Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Weten wat te doen om huis nog veiliger te maken #	Totaal N (%)	Vrouw N (%)	Kwetsbaar* N (%)	Lage SES* N (%)
Ja ##	513 (50)	260 (47)	107 (41)	54 (36)
Nee ###	522 (50)	291 (53)	154 (59)	96 (64)
Totaal	1035 (100)	551 (100)	261 (100)	150 (100)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Vitaal, Hogere SES)

Formulering in vragenlijst was als volgt: 'Ik zou niet weten wat ik moet doen om mijn huis nog veiliger te maken'.

Categorieën: 'helemaal niet mee eens' en 'niet erg mee eens' samengenomen.

Categorieën: 'een beetje mee eens' en 'helemaal mee eens' samengenomen.

De helft van de respondenten geeft aan dat ze weet wat te doen om hun huis nog veiliger te maken. Respondenten die niet weten wat te doen om hun huis nog veiliger te maken zijn relatief vaak* Kwetsbaar en hebben relatief vaak* een Lage SES. Vrouwen verschillen niet van mannen.

Vergeleken met de respondenten uit de voormeting, is er geen verschil in antwoordpatroon met respondenten in de nameting. Daarbij is rekening gehouden met leeftijd, geslacht en opleiding.

3.3.4 *Van plan om maatregelen te nemen (intentie)*

Respondenten konden aangeven of ze wel of niet van plan zijn om binnenkort maatregelen te nemen om vallen in huis te voorkomen. Ook kon worden aangegeven of ze al maatregelen hadden genomen. In tabel 19 zijn de antwoorden van de respondenten weergegeven.

Tabel 19 Verdeling van het totaal aantal en percentage respondenten naar het hebben van plannen om binnenkort maatregelen te nemen om vallen in huis te voorkomen, en van Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Binnenkort maatregelen nemen om vallen in en om huis te voorkomen	**Totaal N (%)	Vrouw N (%)	Kwetsbaar N (%)	Lage SES N (%)
Niet van plan	394 (37)	196 (34)	93 (34)	65 (41)
Wel van plan	109 (10)	56 (10)	32 (12)	14 (9)
Heb al maatregelen genomen	570 (53)	327 (57)	151 (55)	80 (50)
Totaal	1073 (100)	579 (100)	276 (100)	159 (100)

**: statistisch significant verschil ($p < .05$) met voormeting

De helft van de respondenten (53%) geeft aan dat ze al maatregelen heeft genomen, en slechts 10% geeft aan van plan te zijn om binnenkort maatregelen te nemen. Personen met Lage SES, Vrouwen Kwetsbare respondenten verschillen niet van respectievelijk respondenten met Hoge SES, Mannen en Vitale respondenten.

Nagegaan is of er een samenhang is tussen hoe vaak personen in het afgelopen jaar in en om huis zijn gevallen, en de bereidheid om binnenkort maatregelen te nemen. Uit de analyse komt naar voren dat hoe vaker men is gevallen, hoe meer bereid men is om binnenkort maatregelen te nemen om vallen te voorkomen.

Vergeleken met de voormeting zijn respondenten in de nameting vaker 'niet van plan' om binnenkort maatregelen te nemen en ze geven minder vaak aan 'al maatregelen te hebben genomen'. Daarbij is rekening gehouden met leeftijd, geslacht en opleiding.

Het antwoordpatroon bij de personen die hebben aangegeven de campagne te kennen, wijkt enigszins (niet statistisch significant) af van de respondenten in de voormeting (tabel 19a). Het percentage personen dat al maatregelen heeft genomen is gelijk aan dat van de totale nameting (53%), en lager dan in de voormeting (62%). Echter als de personen die aangeven al maatregelen te hebben genomen buiten beschouwing worden gelaten, dan blijkt dat '[28%]' van de personen dat bekend is met de campagne aangeeft 'wel van plan te zijn' om maatregelen te gaan nemen (voormeting [21%]), en '[72%]' aangeeft geen maatregelen te willen nemen (voormeting [79%]). Zoals gesteld is er geen sprake van statistisch significante verschillen; ook niet als rekening is gehouden met geslacht, leeftijd en opleiding.

Tabel 19a Verdeling van het totaal aantal en percentage respondenten naar het hebben van plannen om binnenkort maatregelen te nemen om vallen in huis te voorkomen, in de voormeting en nameting en bij personen die in de nameting de campagne wel/ niet kennen

Binnenkort maatregelen nemen om vallen in huis te voorkomen	Totaal voormeting N (%)	Totaal nameting N (%)	Kent campagne wel; nameting N (%)	Kent campagne niet; nameting N (%)
Niet van plan	355 (30) [79%]#	394 (37) [78%]	103 (34) [72%]	291 (38) [81%]
Wel van plan	96 (8) [21%]	109 (10) [22%]	39 (13) [28%]	70 (9) [19%]
Heb al maatregelen genomen	729 (62)	570 (53)	163 (53)	407 (53)
Totaal	1180 (100)	1073 (100)	305 (100)	768 (100)

percentages tussen haakjes [%] hebben betrekking op de verhouding wel/niet van plan om maatregelen te nemen

3.3.5 Maatregelen om vallen te voorkomen (kennis, attitude, eigen effectiviteit, gedrag)

De respondenten konden bij acht genoemde maatregelen aangeven of ze die kenden, of ze het een zinvolle maatregel vinden voor preventie van vallen, of ze het uitvoeren van de maatregel moeilijk vinden en of ze de maatregel al hebben genomen.

In tabel 20 zijn de aantallen en percentages weergegeven van de personen die de maatregelen kennen, die de maatregel zinvol vinden en die de uitvoering niet moeilijk vinden.

Tabel 20 Totaal aantal en percentage van respondenten dat de onderscheiden maatregelen om vallen in huis te voorkomen kent, zinvol vindt en niet moeilijk uit te voeren vindt

Maatregelen die vallen in huis kunnen voorkomen	Totaal Kent maatregel N (%)	Totaal Maatregel zinvol# N (%)	Totaal Uitvoeren niet moeilijk## N (%)
Elektriciteits snoeren langs plint vastzetten	1007 (92)	1019 (93)	**984 (91)
Voldoende lichaamsbeweging	929 (85)	1021 (93)	929 (85)
Stevige huishoudtrap gebruiken	1071 (97)	1058 (96)	1009 (92)
Aanbrengen van antislip in badkamer	1030 (94)	1023 (93)	**940 (87)
Verwijderen van drempels	983 (90)	850 (78)	714 (67)
Aanbrengen van 2 trapleuningen	923 (85)	955 (89)	661 (64)
Soms kiezen voor extra lichaamsbeweging	1027 (95)	1010 (93)	921 (85)
Kleedjes verwijderen of voorzien van antislip	1028 (94)	1025 (94)	1032 (96)
Gebruik beperken van slaap/kalmeringsmiddelen	883 (81)	963 (89)	982 (91)
Totaal	1207 (100)	1207 (100)	1207 (100)

Antwoordcategorieën 'erg zinvol' en 'zinvol' samengenomen

Antwoordcategorieën 'niet zo moeilijk' en 'helemaal niet moeilijk' samengenomen

** : statistisch significant verschil ($p < .05$) met voormeting

Uit tabel 20 blijkt dat een grote meerderheid van de respondenten aangeeft de maatregelen te kennen, zinvol te vinden en het niet moeilijk vinden om de maatregel uit te voeren.

Het beperken van het gebruik van slaap/ kalmeringsmiddelen om vallen te voorkomen is bekend bij 81% van de respondenten. Het advies om de middelen niet te gebruiken wordt door 89% als zinvol beoordeeld en 91% vindt het niet moeilijk om het gebruik van deze middelen tot het absolute minimum te beperken.

Ten opzichte van de voormeting vinden de respondenten in de nameting het vastzetten van elektriciteits snoeren en het aanbrengen van antislip minder moeilijk. Daarbij is rekening gehouden met leeftijd, geslacht en opleiding.

De personen die de campagne kennen, geven vaker aan dat ze de maatregel: 'Elektriciteits snoeren langs plint vastzetten' kennen (96%) en zinvol vinden (94%) ten opzichte van de voormeting.

In tabel 21 zijn de resultaten weergegeven voor de genomen maatregelen bij de totale groep respondenten en voor Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES per maatregel. In dit verband is ook gevraagd naar het gebruik van slaap,- en/ of kalmeringsmiddelen. Omdat deze vraag geen preventiemaatregel betreft wordt het resultaat apart besproken.

Tabel 21 Aantal en percentage van het totaal aantal respondenten dat de onderscheiden maatregelen om vallen in huis te voorkomen heeft genomen, en van Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES per maatregel

Genomen maatregelen om vallen te voorkomen	Totaal N (%)	Vrouw N (%)	Kwetsbaar N (%)	Lage SES N (%)
Elektriciteits snoeren langs plint vastzetten	886 (82)	*504 (85)	*212 (74)	142 (85)
Voldoende lichaamsbeweging	882 (81)	488 (82)	*152 (53)	*124 (74)
Stevige huishoudtrap gebruiken	**903 (83)	487 (82)	*218 (76)	135 (81)
Aanbrengen van antislip in badkamer	**592 (54)	*350 (59)	166 (58)	*102 (61)
Verwijderen van drempels	444 (41)	246 (41)	*137 (48)	*80 (48)
Aanbrengen van 2 trapleuningen	419 (41)	227 (41)	111 (42)	64 (43)
Soms kiezen voor extra lichaamsbeweging	862 (80)	463 (80)	*163 (60)	*114 (72)
Kleedjes verwijderen/ voorzien van antislip	755 (71)	*445 (77)	198 (71)	110 (68)
Gebruiken van slaap/ kalmeringsmiddelen	135 (12)	*98 (16)	*74 (26)	*40 (24)
Totaal	1108 (100)	607 (100)	298 (100)	173 (100)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Man, Vitaal, Hogere SES)

**: statistisch significant verschil ($p < .05$) met voormeting

De vier meest gerapporteerde maatregelen zijn: 'Stevige huishoudtrap' (83%), 'Elektriciteits snoeren langs plint vastzetten' (82), 'Voldoende lichaamsbeweging' (81%) en 'Soms kiezen voor extra lichaamsbeweging' (80%).

Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES gebruiken vaker* slaap,- en/ of kalmeringsmiddelen.

Ten opzichte van de voormeting, gebruiken de respondenten in de nameting vaker een stevige huishoudtrap en hebben ze vaker antislip in de badkamer aangebracht. Daarbij is rekening gehouden met leeftijd, geslacht en opleiding.

Behalve het nemen van specifieke maatregelen is ook het nemen van het aantal maatregelen van belang. In tabel 22 is de verdeling van respondenten weergegeven naar het aantal maatregelen (maximaal 8) dat ze hebben genomen en het aandeel Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES per categorie. Het gebruik van slaap/kalmeringsmiddelen is buiten beschouwing gelaten omdat het niet zozeer om een maatregel gaat maar om het wel/ niet nemen van medicatie voor een gezondheidsprobleem.

Tabel 22 Verdeling van het totaal aantal en percentage respondenten naar het aantal maatregelen (maximaal 8) dat ze hebben genomen en van Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Aantal maatregelen om vallen te voorkomen	genomen Totaal N (%)	Vrouw* N (%)	Kwetsbaar* N (%)	Lage SES N (%)
0	6 (0)	2 (0)	5 (2)	4 (2)
1	17 (2)	11 (2)	10 (3)	3 (2)
2	50 (5)	19 (3)	27 (9)	10 (6)
3	95 (9)	46 (8)	40 (13)	16 (9)
4	175 (16)	93 (15)	63 (21)	25 (15)
5	273 (25)	156 (26)	59 (20)	45 (26)
6	241 (22)	130 (21)	44 (15)	27 (16)
7	178 (16)	109 (18)	38 (13)	31 (18)
8	73 (7)	41 (7)	12 (4)	12 (7)
Totaal	1108 (100)	607 (100)	298 (100)	173 (100)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Man, Vitaal)

Bijna tweederde (63%) van de respondenten geeft aan dat ze vier tot zes (van de acht) maatregelen hebben genomen. Vrouwen en Kwetsbare personen nemen minder* maatregelen om vallen te voorkomen.

Ten opzichte van de voormeting is het aantal genomen maatregelen in de nameting licht toegenomen. Daarbij is rekening gehouden met leeftijd, geslacht en opleiding. Het gemiddelde aantal genomen maatregelen in de voormeting betrof 5.1, in de nameting 5.2 (deze gemiddelden zijn niet gewogen voor verschillen in leeftijd, geslacht en opleiding).

3.3.6 Stimulans uit omgeving om maatregelen te nemen (sociale invloed)

De respondenten is gevraagd of ze door personen in hun omgeving worden gestimuleerd om maatregelen te nemen om vallen te voorkomen. In tabel 23 zijn de resultaten weergegeven voor de totale groep respondenten en voor Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES, per categorie personen die hen stimuleren: kinderen, familieleden en personen buiten de familie.

Tabel 23 Verdeling van het totaal aantal en percentage respondenten en van Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES, naar de mate waarin ze gestimuleerd worden om maatregelen te nemen door: kinderen, familieleden en personen buiten de familie

Stimulans gegeven om maatregelen te nemen	Totaal N (%)	Vrouw* N (%)	Kwetsbaar* N (%)	Lage SES* N (%)
Door kinderen				
- Niet van toepassing	403 (37)	223 (38)	111 (39)	67 (41)
- Vrijwel nooit	493 (45)	236 (40)	84 (29)	48 (29)
- Soms of vaak	195 (18)	133 (22)	92 (32)	50 (30)
Familieleden (overig)				
- Niet van toepassing	391 (36)	228 (38)	113 (39)	73 (44)
- Vrijwel nooit	586 (54)	294 (50)	122 (42)	65 (39)
- Soms of vaak	115 (10)	72 (12)	54 (19)	27 (17)
Van buiten de familie				
- Niet van toepassing	470 (44)	271 (46)	102 (36)	74 (45)
- Vrijwel nooit	534 (49)	264 (45)	118 (42)	66 (40)
- Soms of vaak	80 (7)	55 (9)	62 (22)	25 (15)
Totaal	1108 (100)	607 (100)	298 (100)	173 (100)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Man, Vitaal, Hogere SES)

Respondenten die een stimulans krijgen, krijgen die stimulans het meest frequent van hun kinderen (18%). Vrouwen, personen die Kwetsbaar zijn en personen met een Lage SES krijgen vaker* een stimulans uit hun omgeving om maatregelen te nemen.

Vergeleken met de respondenten uit de voormeting worden de respondenten in de nameting niet vaker of minder vaak gestimuleerd om maatregelen te nemen. Daarbij is rekening gehouden met leeftijd, geslacht en opleiding.

3.3.7 Gerapporteerde bevorderende en belemmerende factoren (barrières) voor het nemen van maatregelen (eigen effectiviteit)

Aan de respondenten is gevraagd om aan te geven in welke mate ze het (on)eens zijn met een aantal uitspraken die betrekking hebben op mogelijke belemmeringen of bevorderende omstandigheden voor het nemen van maatregelen om vallen te voorkomen. De antwoord categorieën 'Helemaal mee eens' en 'Een beetje mee eens' zijn in tabel 24 samengenomen tot 'Mee eens'. De antwoordcategorieën 'Niet erg mee eens' en 'Helemaal niet mee eens' zijn samengenomen tot 'Mee oneens'.

Tabel 24 Gerapporteerde bevorderende en belemmerende factoren voor het nemen van maatregelen voor de totale groep respondenten en voor Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Gerapporteerde belemmerende factoren voor het nemen van maatregelen	bevorderende en Totaal# Mee eens N (%)	Vrouw N (%)	Kwetsbaar N (%)	Lage SES N (%)
Ik doe voldoende om vallen in en om huis te voorkomen	956 (91)	*525 (93)	236 (88)	*129 (84)
Ik heb zelf voldoende kennis of ervaring om in huis maatregelen te (laten) nemen om vallen te voorkomen	944 (89)	505 (89)	*225 (83)	*119 (76)
Ik heb best wel tijd om maatregelen te (laten) nemen in mijn woning	**833 (82)	426 (80)	201 (78)	*105 (69)
Ik kan zelf veel doen om mijn huis nog veiliger te maken	836 (81)	437 (79)	*188 (72)	*98 (65)
Ik heb er geld voor over om in mijn woning maatregelen te (laten) nemen om vallen te voorkomen	**765 (73)	417 (75)	*172 (65)	*82 (53)
Ik weet wel iemand die mij kan helpen om maatregelen in mijn woning te (laten) nemen om vallen te voorkomen	676 (67)	*378 (70)	172 (67)	99 (66)
Ik zou niet weten wat ik moet doen om mijn huis nog veiliger te maken	522 (50)	291 (53)	*154 (59)	*96 (64)
Ik weet hoe ik een vergoeding kan krijgen voor een aantal woningaanpassingen	**401 (39)	*236 (43)	*123 (47)	53 (36)
Veel woningaanpassingen vind ik lelijk	**521 (52)	271 (51)	126 (49)	75 (51)
Vallen hoort nu eenmaal bij het ouder worden, daar doe je weinig tegen	**424 (40)	218 (39)	*147 (54)	*83 (54)
Ik heb geen zin om na te denken over het (laten) uitvoeren van maatregelen in mijn woning om vallen te voorkomen	**392 (38)	214 (39)	96 (38)	61 (40)
Mensen in mijn directe omgeving (partner, familie, vrienden) bepalen of er maatregelen genomen worden	253 (25)	130 (24)	*85 (33)	*48 (33)
Totaal	1108 (100)	607 (100)	298 (100)	173 (100)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Man, Vitaal, Hogere SES)

** : statistisch significant verschil ($p < .05$) met voormeting

categorieën: 'helemaal mee eens' en 'een beetje mee eens' samengenomen

Bij elk van de volgende uitspraken over maatregelen om vallen te voorkomen geeft tenminste 80% van de respondenten aan dat ze zelf:

- Voldoende kennis en ervaring hebben
- Voldoende aan het probleem doen
- Voldoende tijd hebben om maatregelen te (laten) nemen
- Zelf veel kunnen doen.

Bovendien zegt 73% er geld voor over te hebben om in de woning maatregelen te (laten) nemen om vallen te voorkomen.

Aan de andere kant weet 50% van de respondenten niet hoe ze hun huis nog veiliger kunnen maken, heeft 38% geen zin om na te denken over het (laten) uitvoeren van maatregelen in de woning om vallen te voorkomen.

Slechts een beperkt aantal personen: 266 (25%) vindt dat andere personen in de directe omgeving feitelijk bepalen of er maatregelen worden genomen.

Kwetsbare personen en personen met lage SES geven vaker* aan dat vallen hoort bij het ouder worden. De laatstgenoemde groepen geven tevens vaker* aan dat personen in hun directe omgeving bepalen of er maatregelen genomen worden.

Vergeleken met de respondenten uit de voormeting, zijn de respondenten uit de nameting het vaker eens met de volgende uitspraken:

- Veel woningaanpassingen vind ik lelijk;
- Vallen hoort nu eenmaal bij het ouder worden, daar doe je weinig tegen;
- Ik heb geen zin om na te denken over het (laten) uitvoeren van maatregelen in mijn woning om vallen te voorkomen.

Respondenten uit de nameting zijn het minder vaak eens met de uitspraken:

- Ik heb best wel tijd om maatregelen te (laten) nemen in mijn woning;
- Ik heb er geld voor over om in mijn woning maatregelen te (laten) nemen om vallen te voorkomen;
- Ik weet hoe ik een vergoeding kan krijgen voor een aantal woningaanpassingen.

Voor de respondenten in de nameting die de campagne kennen geldt dat ze het vaker eens zijn met de uitspraak: 'Veel woningaanpassingen vind ik lelijk'. Voor de andere uitspraken is geen verschil gevonden met de respondenten uit de voormeting.

Bij de analyses is rekening gehouden met verschillen in leeftijd, geslacht en opleiding bij de voormeting en nameting.

3.3.8 *Kennis over Consument en Veiligheid*

Tot slot is gevraagd of Consument en Veiligheid en de website bekend zijn bij de doelgroep. In tabel 25 zijn de resultaten weergegeven voor de totale groep respondenten en voor Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES.

Tabel 25 Bekendheid met Consument en Veiligheid en met de website voor alle respondenten en voor Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Kennis over Consument en Veiligheid (C en V)	Totaal N (%)	Vrouw N (%)	Kwetsbaar N (%)	Lage SES N (%)
Kent C en V	285 (26)	150 (25)	72 (25)	33 (20)
Kent website	53 (5)	23 (4)	8 (3)	8 (5)
Totaal	1108 (100)	607 (100)	298 (100)	173 (100)

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Vitaal, Hogere SES)

Uit tabel 25 blijkt dat 26% van alle respondenten bekend is met Consument en dat 5% de website van Consument en Veiligheid kent.

Vergeleken met de respondenten uit de voormeting, is er bij de respondenten uit de nameting geen verschil in bekendheid met (de website van) Consument en Veiligheid.

3.3.9 *Bekendheid met campagne*

De campagne heeft via verschillende kanalen het onderwerp vallen en ouderen onder de aandacht gebracht. In tabel 26 zijn de verschillende onderdelen genoemd, waarbij is aangegeven in welke mate de doelgroep aangeeft bekend te zijn met het onderdeel.

Tabel 26 Bekendheid van de campagne voor de totale groep respondenten en voor Vrouwen, Kwetsbare personen en personen met Lage SES

Bekendheid met campagne		Totaal N (%)	#Vrouw N (%)	#Kwetsbaar N (%)	#Lage SES N (%)
Spotje op televisie (spontaan)	Ja	105 (10)	60 (10)	28 (10)	14 (8)
	Nee	797 (73)	420 (71)	200 (70)	117 (71)
	Weet niet	186 (17)	110 (19)	56 (20)	35 (21)
Spotje op radio (spontaan)	Ja	35 (3)	17 (3)	6 (2)	4 (2)
	Nee	906 (84)	482 (82)	233 (82)	129 (78)
	Weet niet	143 (13)	90 (15)	44 (16)	32 (20)
Checklist (spontaan)	Ja	59 (6)	38 (7)	17 (6)	13 (8)
	Nee	934 (86)	491 (83)	231 (81)	130 (78)
	Weet niet	89 (8)	60 (10)	37 (13)	24 (14)
Poster (spontaan)	Ja	20 (2)	11 (2)	6 (2)	5 (3)
	Nee	994 (91)	540 (91)	253 (89)	141 (85)
	Weet niet	72 (7)	40 (7)	26 (9)	20 (12)
Spotje op televisie (geholpen)	Ja	200 (19)	122 (21)	53 (19)	24 (15)
	Nee	808 (74)	424 (71)	214 (74)	120 (72)
	Weet niet	81 (7)	49 (8)	21 (7)	22 (13)
Spotje op radio (geholpen)	Ja	45 (4)	29 (5)	13 (4)	7 (4)
	Nee	956 (88)	516 (87)	252 (88)	139 (84)
	Weet niet	87 (8)	49 (8)	22 (8)	20 (12)
Poster (geholpen)	Ja	10 (1)	4 (1)	2 (1)	1 (1)
	Nee	1011 (93)	553 (93)	269 (93)	148 (88)
	Weet niet	70 (6)	38 (6)	18 (6)	18 (11)
Voorlichtings bijeenkomst georganiseerd	Ja, niet bezocht	23 (2)	17 (3)	10 (3)	7 (4)
	Ja, bezocht	4 (0)	3 (1)	0 (0)	0 (0)
	Nee	452 (41)	251 (42)	136 (47)	86 (50)
Gepraat over onderwerp campagne	Weetniet	617 (57)	327 (55)	144 (50)	78 (46)
	Ja, vrienden	22 (2)	15 (2)	7 (2)	4 (2)
	Ja, kinderen	18 (2)	14 (2)	8 (3)	6 ((3)
	Ja, ouders	1 (0)	1 (0)	0 (0)	0 (0)
	Ja, anderen	16 (1)	10 (2)	2 (1)	1 (1)
	Nee	1030 (93)	553 (91)	271 (91)	158 (91)
	N=	1108 (100)	607 (100)	298 (100)	173 (100)
Totaal## bekend met de campagne	Ja	315 (28)	*197 (33)	85 (29)	52 (30)
	Nee	793 (72)	410 (67)	213 (71)	121 (70)

Voor de toetsing zijn de categorieën 'nee' en 'weet niet' samengenomen.

*: statistisch significant verschil ($p < .05$) met contrastgroep (Man, Vitaal, Hogere SES)

'Totaal bekend' betreft de personen die spontaan en/of geholpen aangeven bekend te zijn met de campagne. Personen die 'geholpen' aangeven niet bekend te zijn, behoren tot de 'nee' categorie.

Voor een aantal onderdelen (televisiespot, radiospot en de poster) is zowel een spontane reactie gevraagd op de vraag naar bekendheid, maar ook nadat er een korte inhoudelijke toelichting bij was gegeven (geholpen versie).

De televisiespot werd het meest bekend beoordeeld; 10% spontaan en 19% geholpen. De totale bekendheid met de campagne uitingen, zowel spontaan als geholpen is 28%

(N=315). Vrouwen bleken significant vaker (33%) bekend te zijn met de campagne dan mannen (24%).

De vraag naar bekendheid met de inhoudelijke boodschap van de campagne is slechts door een zeer beperkt aantal personen ingevuld.

Het televisiespotje is in totaal door 40 personen inhoudelijk omschreven. Van deze 40 personen gaven 13 (33%) een foutieve omschrijving. Voorbeelden van foutieve omschrijvingen zijn: 'Beroving van tas', 'Heup fractuur', 'Hoe je kunt leren vallen', 'Rolstoel weg zien rollen', 'Losse rommel, stekkers en snoeren. Gladheid'.

De radiospot werd in totaal 7 keer en de Poster is één keer inhoudelijk beschreven.

Op basis van deze geringe aantallen kan geen uitspraak gedaan worden over de kennis over de inhoudelijke boodschap van de campagne.

4 Discussie en Conclusies

In dit hoofdstuk zullen allereerst de resultaten in relatie tot de vraagstellingen worden besproken, nadat enkele aspecten van de opzet van het onderzoek zijn beschreven. Enkele aanvullende resultaten zullen vervolgens nog worden vermeld. Op basis van de bespreking van de resultaten zal een aantal conclusies worden getrokken.

4.1 Opzet van het onderzoek

Het onderzoek betreft de nameting van een effect evaluatie van de ‘Nationale campagne valpreventie’; een campagne die een landelijk bereik beoogt te hebben. Voor de evaluatie van de campagne is gekozen voor het trekken van een nieuwe steekproef respondenten uit de 12 gemeenten die ook bij de voormeting betrokken waren. Deze opzet voorkomt dat de deelname aan de voormeting de belangstelling voor de campagne zal beïnvloeden en dat die invloed de resultaten van de nameting mede zal bepalen.

Het onderzoek is uitgevoerd met een schriftelijke vragenlijst die in het Nederlands is opgesteld. Deze methode kan de respons negatief beïnvloeden bij personen die de Nederlandse taal onvoldoende kennen en bij personen die slecht kunnen lezen en/of schrijven.

De totale respons over alle gemeenten is 31%; het aantal geretourneerde en ingevulde vragenlijsten is 1108. Deze zijn in de analyse betrokken. In de poweranalyse was gerekend met een respons van 30% en 1000 benodigde respondenten. Ook in elk van de afzonderlijke gemeenten was de respons vrijwel gelijk aan de beoogde 30%. Het aantal benodigde respondenten is daarmee ruimschoots behaald, ondanks het feit dat het aantal verzonden vragenlijsten iets lager was (3572) dan beoogd (3600). Het verschil is het gevolg van het feit dat de aangeleverde bestanden van de gemeenten ook enkele personen bevatten die jonger waren dan 55 jaar.

4.2 Kenmerken van respondenten

4.2.1 *Respons nameting*

De respons bij Mannen en Vrouwen was vrijwel gelijk (32% respectievelijk 30%) net als de gemiddelde leeftijd van de respondenten vergeleken met de non-respons. De verdeling van de respons naar geslacht en ook naar leeftijd wijkt niet sterk af van de verdelingen zoals die voor de Nederlandse bevolking gelden. De SES van de respondenten is echter hoger dan in de Nederlandse populatie.

Het percentage respondenten dat aangeeft de Nederlandse nationaliteit te hebben (98,5%), wijkt niet sterk af van wat mag worden verwacht op basis van het percentage personen in Nederland met een niet Nederlandse nationaliteit (4% van de totale bevolking, N= ca. 700.000) (CBS, Statline). Het totaal aantal personen dat een niet Nederlandse nationaliteit heeft binnen de respondentengroep van deze studie is te gering om aparte analyses op uit voeren.

4.2.2 *Respons voormeting versus nameting*

Wat betreft de basiskkenmerken (leeftijd, geslacht, Kwetsbaar, SES) is de samenstelling van de respondenten in de voormeting en nameting niet afwijkend voor leeftijd en

geslacht en het percentage Kwetsbare personen; de SES van de respondenten in de nameting is echter relatief hoog.

Het percentage personen dat in een huurwoning woont is in de nameting lager (39% versus 44% in de voormeting) en het percentage alleenwonende respondenten in de nameting is eveneens lager dan in de voormeting (31% versus 45%).

Wat betreft gezondheidsproblemen, het gebruik van loophulpmiddelen en thuiszorg, het aantal dagen een half uur bewegen, vallen (binnen, buiten), angst om te vallen, de inschatting van de kans op vallen en het bewonen van een gelijkvloerse woning zijn er geen verschillen gevonden tussen de respondenten in de voormeting en de nameting.

4.3 Vraagstellingen

De in de inleiding genoemde vraagstellingen zullen hieronder, op basis van de resultaten worden beantwoord.

- 1 *Kent 50% van de ouderen (55+) de campagne (gezien, gelezen, gehoord) op basis van spontane bekendheid en geholpen bekendheid?*

In totaal 28% van de respondenten geeft aan dat ze de campagne kent. Het gaat daarbij om personen die spontaan en/of geholpen antwoorden dat ze kennis hebben genomen van één of meerdere uitingen van de campagne. Vrouwen geven relatief vaak aan (33%) dat ze tenminste één uiting van de campagne kennen. De televisiespot is het meest bekend onder de doelgroep (19%).

De doelstelling van 50% bekendheid van de campagne is daarmee ten dele, voor iets meer dan de helft, gehaald.

- 2 *Kent 25% van de ouderen (55+) de boodschap van de campagne?*

Over de inhoudelijke kennis van de boodschap van de campagne kan op basis van dit onderzoek geen betrouwbare uitspraak worden gedaan. De betreffende vragen in de vragenlijst zijn vrijwel niet ingevuld. Dit kan te maken hebben met de aard van de vraagstelling, waarbij de respondenten is gevraagd om een beschrijving te geven van de inhoudelijk boodschap van een aantal campagne onderdelen. Klaarblijkelijk is het geven van een beschrijving voor veel respondenten te onaantrekkelijk.

Of de bovengenoemde doelstelling is gehaald, kan op basis van dit onderzoek niet worden vastgesteld.

- 3 *Is het percentage ouderen (55+), dat de kans op een valongeval binnenshuis heel erg klein inschat, gedaald van 37% naar 25%?*

Het percentage respondenten dat inschat dat de kans op een valongeval binnenshuis erg klein is, is in de nameting 37%. Ten opzichte van de voormeting is dit percentage onveranderd gebleven. Dit geldt ook voor de personen die hebben aangegeven de campagne te kennen.

- 4 *Vindt 95% van de ouderen (55+) het (heel erg) belangrijk om aandacht te besteden aan het voorkomen van valongevallen?*

Net als bij de respondenten uit de voormeting (95%) is er een hoog percentage respondenten in de nameting (94%) dat aangeeft dat aandacht voor preventie van

valongevallen (heel erg) belangrijk is. Dit geldt ook voor de personen die hebben aangegeven de campagne te kennen.

5 Is het percentage ouderen (55+) dat weet wat ze moet doen om hun huis nog veiliger te maken gestegen van 50% naar 65%?

Het percentage personen dat aangeeft dat ze weet wat ze moet doen om hun huis nog veiliger te maken is tussen de nameting en voormeting onveranderd gebleven, namelijk: 50%. Dit geldt ook voor de personen die hebben aangegeven de campagne te kennen.

6 Is het percentage ouderen (55+) dat aangeeft van plan te zijn maatregelen te treffen gestegen van 8% naar 20%?

Het percentage personen dat in de nameting aangeeft van plan te zijn maatregelen te treffen is 10% en is vrijwel niet veranderd ten opzichte van de voormeting. Bij personen die aangeven de campagne te kennen is dit percentage 13%.

Alhoewel er geen statistisch significante verschillen zijn gevonden, zijn de volgende tendensen noemenswaardig.

Allereerst is het percentage personen dat aangeeft al maatregelen te hebben genomen in de nameting ('totaal' en 'bekend met campagne') lager (53%) dan in de voormeting (62%). Deze lagere waarde kan echter niet het gevolg zijn van de campagne omdat ze niet verschillend is voor mensen die de campagne wel en niet zeggen te kennen.

De verhouding tussen personen die aangeven wel of niet van plan te zijn om maatregelen te nemen, lijkt bij personen die aangeven de campagne te kennen te tenderen naar een grotere bereidheid om maatregelen te nemen.

7 Is het percentage ouderen (55+) dat aangeeft daadwerkelijk alle maatregelen te hebben getroffen gestegen van 7% naar 10%?

Het percentage personen dat in de nameting aangeeft alle acht maatregelen te hebben getroffen is 7%; en is daarmee onveranderd ten opzichte van de voormeting. Dit geldt ook voor de personen die hebben aangegeven de campagne te kennen.

8 Is het percentage ouderen (55+) dat Consument en Veiligheid kent gestegen van 29% naar 50%?

Het percentage personen dat Consument en Veiligheid kent is in de nameting 26%, en is daarmee onveranderd gebleven vergeleken met de voormeting. Voor de personen die hebben aangegeven de campagne te kennen, geldt dat 34% aangeeft Consument en Veiligheid te kennen.

4.4 Aanvullende resultaten

Uit de vergelijkingen van de respondenten in de voormeting en de nameting is over het algemeen een grote mate van overeenstemming in antwoordpatronen gevonden. Op een aantal aspecten blijken er echter verschillen te zijn die hieronder worden weergegeven en besproken, voor zover ze hierboven niet zijn genoemd.

De respondenten in de nameting verschillen van de respondenten in de voormeting op de volgende, aspecten:

- 1 Ze vinden het vastzetten van elektriciteits snoeren en het aanbrengen van antislip in de badkamer minder moeilijk;
- 2 Ze hebben vaker antislip in de badkamer aangebracht en gebruiken vaker een stevige huishoudtrap;
- 3 Ze zijn het vaker eens met de volgende uitspraken:
 - a. Veel woningaanpassingen vind ik lelijk;
 - b. Vallen hoort nu eenmaal bij het ouder worden, daar doe je weinig tegen;
 - c. Ik heb geen zin om na te denken over het (laten) uitvoeren van maatregelen in mijn woning om vallen te voorkomen.
- 4 Respondenten uit de nameting zijn het minder vaak eens met de uitspraken:
 - a. Ik heb best wel tijd om maatregelen te (laten) nemen in mijn woning;
 - b. Ik heb er geld voor over om in mijn woning maatregelen te (laten) nemen om vallen te voorkomen;
 - c. Ik weet hoe ik een vergoeding kan krijgen voor een aantal woning-aanpassingen.

Uit de bovenstaande resultaten komt ondermeer naar voren dat, wat betreft de concrete maatregelen, het aanbrengen van antislip relatief gemakkelijk wordt gevonden en dat het ook vaker is uitgevoerd. Ook het vastzetten van elektriciteits snoeren wordt door respondenten in de nameting als minder moeilijk ervaren. Opgemerkt moet worden dat beide thema's (snoeren, antislip) expliciet aan de orde werden gesteld in de campagne en dat de campagne daar mogelijk een bijdrage aan heeft geleverd.

De antwoorden op de uitspraken duiden echter op een minder positieve houding ten opzichte van het willen/kunnen nemen van maatregelen. Tijd en geld worden vaker als een probleem ervaren en de aantrekkelijkheid van het nemen van maatregelen is minder groot (maatregelen zijn lelijk, geen zin om na te denken en je kunt weinig doen tegen vallen).

Wanneer gekeken wordt naar de respondenten die in de nameting aangeven dat ze de campagne kennen, dan wordt deze minder positieve houding niet geconstateerd. Een uitzondering daarop is het lelijk vinden van woningaanpassingen.

4.5 Conclusies

Uit de bespreking van de resultaten komen de volgende conclusies naar voren:

Op een groot aantal kenmerken verschillen de respondenten uit de nameting niet van de respondenten van de voormeting (univariaat); de respondenten in de nameting zijn echter hoger opgeleid. Bij de vergelijking van resultaten uit de voormeting en de nameting is gecorrigeerd voor een drietal kenmerken (leeftijd, geslacht, SES) om daarmee de beide groepen (multivariaat) zoveel mogelijk vergelijkbaar te laten zijn.

De generaliseerbaarheid van de resultaten naar heel Nederland wordt bevorderd door het feit dat de verdeling van leeftijd en geslacht van de respondenten overeenkomt met de Nederlandse populatie (55+), en door het feit dat de gemeenten over het land verspreid gekozen zijn (1 gemeente per provincie). Een beperkende factor ten aanzien van de generaliseerbaarheid is dat er geen willekeurige trekking heeft plaatsgevonden van respondenten uit de gehele Nederlandse bevolking (55+). Dit is op basis van praktische overwegingen en in overleg met de opdrachtgever besloten, en verantwoord geacht in het kader van de doelstelling van het onderzoek.

De doelstelling van 50% bekendheid van de campagne is ten dele, voor iets meer dan de helft (28%), gehaald. De overige antwoorden op de vraagstellingen laten in het algemeen een onveranderde situatie zien voor respondenten in de voormeting en de nameting. De gewenste veranderingen in responspatronen zijn daarmee niet gerealiseerd.

Er is echter wel een tendens gevonden dat personen die in de nameting aangeven dat ze de campagne kennen, vaker van plan zijn om binnenkort maatregelen te nemen om vallen te voorkomen. Daarnaast is vastgesteld dat ten aanzien van twee thema's (snoeren, antislip), die beide expliciet aan de orde werden gesteld in de campagne, een positieve verandering is gevonden. De maatregelen worden beide in de nameting als makkelijker uitvoerbaar beschouwd.

In dit verband is het opvallend dat in de nameting een aantal opvattingen over het nemen van maatregelen tegen vallen minder positief zijn dan bij de respondenten in de voormeting. Dit geldt in het bijzonder voor de respondenten die de campagne niet kennen. Respondenten in de nameting die de campagne wel kennen zijn op de betreffende items vergelijkbaar met de respondenten uit de voormeting.

Uit de resultaten kan worden geconcludeerd dat de beoogde impact van de campagne op de meeste gemeten aspecten niet is vastgesteld, en dat op een aantal specifieke aspecten (bereidheid tot het nemen van maatregelen, houding ten aanzien van het nemen van maatregelen ten aanzien van snoeren en antislip) een beperkte ontwikkeling is waargenomen in de beoogde richting.

De resultaten illustreren het door Yardley e.a. (2006) gesignaleerde fenomeen dat ouderen met betrekking tot het nemen van maatregelen om vallen te voorkomen, in beginsel een nogal afwijzende houding aannemen. Het realiseren van een verandering in die houding vraagt dan ook om het voortzetten en evalueren en zonodig bijstellen van een systematische en langdurige campagne zoals die door Consument en Veiligheid wordt beoogd.

5 Literatuur

ECKHARDT JW. Kerncijfers valongevallen bij ouderen. Amsterdam: Stichting Consument en Veiligheid, 2004.

KOK GJ, VRIES H DE, MUDDE AN, STRECHER VJ. Planned health education and the role of self-efficacy: Dutch research. *Health Education research*, 6, 231-238, 1991

PROCHASKA JO, DICLEMENTE CC. Stages of processes of self-change of smoking: towards an integrative model of change. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 51, 390-395, 1985

SPAPEN S. Monitor Veiligheidsbeleving Zelfstandig wonende 55-plussers 2004. Haarlem, ResCon, research & consultancy, 2004

VRIEND I, KAMPEN B VAN, SCHMIKLI S, ECKHARDT J, SCHOOTS W, HERTOOG P DEN. Ongevallen en Bewegen in Nederland 2000-2003. Ongevalsletsels en sportblessures in kaart gebracht. Amsterdam, Consument en Veiligheid, 2005

WIJLHUIZEN GJ, STAATS PGM, RADDER JJ. Veiligheid in de peiling. Leiden: TNO Preventie en Gezondheid, 1996.

WIJLHUIZEN GJ, GRAAFMANS WC, CHORUS AMJ, HERTOOG PC DEN, MICHELS P, HESEMANS L. Vallen bij ouderen in en om huis: effectiviteit van preventieve bouwkundige veiligheidsvoorzieningen in woningen met het Seniorenlabel. Leiden: TNO Preventie en Gezondheid, 2003A. Publ. nr. 02.315

WIJLHUIZEN GJ, RADDER JJ, GRAAFMANS WC. Effectevaluatie Grip op eigen veiligheid. Resultaten van een onderzoek naar het effect van een multimethode interventie gericht op reductie van ongevallen bij ouderen (65+) in Sneek. Leiden: TNO Preventie en Gezondheid, 2003B. Publ. nr. 03.191

WIJLHUIZEN GJ, CHORUS AMJ, HOPMAN-ROCK M. Nationale campagne valpreventie bij ouderen, resultaten van de voormeting. Leiden: TNO Kwaliteit van Leven, 2005. Publ. Nr. 05.262

YARDLEY L, DONOVAN-HALL M, FRANCIS K, TODD C. Older people's views of advice about falls prevention: a qualitative study. *Health Educ Res.* 2006 Feb 8; [Epub ahead of print] PMID: 16467173 [PubMed - as supplied by publisher]

A Brief en vragenlijst Voorkom valongevallen in en om het huis

TNO Kwaliteit van Leven

Retouradres: postbus 2215, 2301 CE Leiden

Nederlandse Organisatie voor
toegepast-natuurwetenschappelijk
onderzoek / Nederlandse Organisation
for Applied Scientific Research

Wassenaarseweg 56
Postbus 2215
2301 CE Leiden
www.tno.nl
T 071 518 18 18
F 071 518 19 15

Datum
22 mei 2006

Onze referentie
KvL/B&G/06.412/10087/GJW/1h

E-mail
G.J.Wijlhuizen@pg.tno.nl

Doorkiesnummer
81690

Doorkiesfax
81920

Onderwerp
Vragenlijst: Voorkom valongevallen in en om huis

Geachte heer/mevrouw,

TNO Kwaliteit van Leven vraagt uw medewerking aan een vragenlijstonderzoek naar maatregelen die valongevallen in en om huis kunnen voorkomen. De opdrachtgever van dit onderzoek is Consument en Veiligheid.

Waarom dit vragenlijstonderzoek?

Valongevallen komen veel voor bij mensen van 55 jaar en ouder en leiden vaak tot ernstige verwondingen. Consument en Veiligheid wil graag beter inzicht krijgen in wat de mening is van mensen van 55 jaar en ouder over het nut en noodzaak van het nemen van maatregelen die vallen kunnen voorkomen. Op basis hiervan kan Consument en Veiligheid in hun voorlichting beter rekening houden met specifieke opvattingen die u daarover heeft.

Wat houdt medewerking aan het onderzoek in?

Wij stellen het bijzonder op prijs als u de bijgevoegde vragenlijst wilt invullen en terugsturen naar TNO. Dat kan in bijgevoegde antwoordsvelop. U hoeft geen postzegel te plakken.

Uw naam en adres zijn via de afdeling Burgerzaken van uw gemeente verkregen. Uw gegevens zullen door TNO strikt vertrouwelijk worden behandeld en anoniem worden gerapporteerd. Als u nog vragen heeft over het onderzoek of vragen heeft over de vragenlijst kunt u contact opnemen met Gert Jan Wijlhuizen, telefoon: 071 5181690.

Ik dank u bij voorbaat hartelijk voor uw bereidheid om de vragenlijst in te vullen en terug te sturen.

Hoogachtend,

Drs. G.J. Wijlhuizen
Projectleider

Op opdrachten aan TNO zijn van toepassing de Algemene Voorwaarden voor onderzoeksopdrachten aan TNO, zoals goedgekeurd bij de Rechtbank Den Haag en de Kamer van Koophandel Haaglanden; de Algemene Voorwaarden zullen op verzoek worden toegezonden.

Voorkom valongevallen in en om huis

Uw opvatting over nut en noodzaak van maatregelen

TNO KWALITEIT VAN LEVEN

BEWEGEN & GEZONDHEID

LEIDEN

Mei 2006

TNO Kwaliteit van Leven
Afd. B&G – 031.10087
Antwoordnummer 10080
2300 VB Leiden

VRAGENLIJST

“Voorkom ongevallen in en om huis”

Toelichting

Consument en Veiligheid werkt aan het voorkomen van valongevallen in en om huis. Vooral bij mensen van 55 jaar en ouder komen deze ongevallen veel voor en leiden vaak tot ernstige verwondingen. Er bestaan veel verschillende maatregelen om vallen in en om huis te voorkomen.

Met behulp van deze vragenlijst willen wij erachter komen wat u van deze maatregelen vindt en welke u zelf al toepast. Met uw antwoorden kan Consument en Veiligheid hun voorlichting meer “op maat” maken.

Lees voordat u begint met invullen onderstaande punten aandachtig door:

- Het is belangrijk dat u alle vragen invult
- Kruis bij elke vraag het antwoord aan dat het meest van toepassing is.
- Wanneer u meerdere antwoorden mag aankruisen, staat dit bij de vraag vermeld.

Bij de meeste vragen kunt u kiezen uit een aantal verschillende antwoorden. Zet een kruisje tussen de haakjes bij het antwoord dat op u van toepassing is. Dus bijvoorbeeld zo:

1. Houdt u van bloemen?

[x]¹ ja
[]² nee

Wilt u zo goed zijn alle vragen te beantwoorden vanaf vraag 1 en zo verder.
De invulling van de lijst zal ongeveer 25 minuten van uw tijd kosten.

U kunt de ingevulde vragenlijst in de antwoordenvelop aan TNO terugsturen.
U hoeft er geen postzegel op te plakken

Ik dank u hartelijk voor uw medewerking,

Drs G.J. Wijlhuizen
Projectleider onderzoek

TNO Kwaliteit van Leven
Telefoon: 071 5181690
E-mail: GJ.Wijlhuizen@pg.tno.nl

Inleidende vragen

De eerste vragen gaan over uzelf en uw gezondheid.

1. Bent u een man of vrouw?

- []¹ Man
[]² Vrouw

2. Wat is uw geboortjaar?

.....

3. Wat is de hoogste schoolopleiding die u heeft afgemaakt?

- []¹ Lagere School
[]² Lager Beroeps Onderwijs / Ambachtsschool/ Huishoudschool
[]³ MULO / ULO
[]⁴ Middelbaar Beroeps Onderwijs
[]⁵ HBS / MMS / Gymnasium/ Atheneum
[]⁶ Hoger Beroeps Onderwijs
[]⁷ Universiteit
[]⁸ Andere opleiding(en), namelijk: _____

4. De volgende vragen gaan over uw gezondheid.

Heeft u een hersenbloeding gehad?	[] ¹ ja	[] ² nee
Heeft u suikerziekte?	[] ¹ ja	[] ² nee
Heeft u last van pijn aan benen, armen, heupen of rug?	[] ¹ ja	[] ² nee
Bent u regelmatig duizelig?	[] ¹ ja	[] ² nee
Heeft u last van onbedoeld urineverlies (incontinentie)?	[] ¹ ja	[] ² nee
Heeft u last van slapeloosheid?	[] ¹ ja	[] ² nee
Heeft u last van ernstige gespannenheid?	[] ¹ ja	[] ² nee
Gebruikt u slaapmiddelen?	[] ¹ ja	[] ² nee

5. Op gemiddeld hoeveel dagen per week bent u tenminste **een half uur** per dag in beweging (fietsen, wandelen, klussen, tuinieren, sporten e.d.)?
- ☐ ¹ dag(en) per week
- ☐ ² Vrijwel nooit
6. Gebruikt u een loophulpmiddel? (U kunt meerdere mogelijkheden aankruisen.)
- ☐ ¹ Nee, ik gebruik geen enkel loophulpmiddel
- ☐ ¹ Ja, een stok
- ☐ ¹ Ja, een looprek
- ☐ ¹ Ja, een rollator
- ☐ ¹ Ja, een rolstoel
- ☐ ¹ Ja, een scootmobiel
7. Maakt u gebruik van de diensten van een thuiszorgorganisatie (voor bijvoorbeeld huishoudelijk werk, (medische) verzorging)?
- ☐ ¹ Ja
- ☐ ² Nee

Valongevallen in en om huis

De volgende vragen gaan over vallen en uw persoonlijke opvattingen over valongevallen in en om huis.

8. Bent u wel eens bang om te vallen?
- ☐ ¹ Vaak
- ☐ ² Af en toe
- ☐ ³ Soms
- ☐ ⁴ Nooit
9. Hoe belangrijk vindt u het dat er aandacht wordt besteed aan het voorkomen van valongevallen bij ouderen?
- ☐ ¹ Heel erg belangrijk
- ☐ ² Belangrijk
- ☐ ³ Niet belangrijk, maar ook niet onbelangrijk
- ☐ ⁴ Onbelangrijk
- ☐ ⁵ Heel erg onbelangrijk

10. Hoe groot acht u de kans dat elk van de onderstaande gebeurtenissen u in de komende 12 maanden overkomt?

	Erg groot	Groot	Klein	Heel erg klein
A Val binnenshuis	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
B Brand in mijn woning	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
C Val buitenshuis	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
D Beroving op straat	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
E Inbraak in de woning	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
F Val van de trap	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
G Val van de fiets	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
H Aangereden worden met de fiets door een auto	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴

11. Hieronder wordt een aantal plaatsen in huis genoemd. Lees de lijst eerst even door.

☐ ^A A. Keuken	☐ ^E E. Entree/hal	☐ ^I I. Zolderkamer
☐ ^B B. Woonkamer	☐ ^F F. Trap in huis	☐ ^J J. Berging
☐ ^C C. Toilet	☐ ^G G. Badkamer	☐ ^K K. Garage
☐ ^D D. Gang	☐ ^H H. Slaapkamer	

Kruis die plaatsen aan die in uw huis voorkomen.

12. Bij welke twee van de plaatsen die in uw huis voorkomen, denkt u de meeste kans te hebben om te vallen? Schrijf de letters van uw eerste en tweede keus in de vakjes.

Eerste keus
[.....]

Tweede keus
[.....]

Maatregelen om vallen te voorkomen

De volgende vragen gaan over maatregelen of adviezen die valongevallen in en om huis kunnen helpen voorkomen. Voor elke maatregel of advies worden u vier vragen gesteld.

13. Vallen in huis wordt voorkomen door alle elektriciteitsnoeren langs de plinten vast te zetten.

a. Kent u deze maatregel?

- ☐ ¹ Ja
☐ ² Nee

b. Wat vindt u van deze maatregel?

- ☐ ¹ Erg zinvol
☐ ² Zinvol
☐ ³ Beetje zinvol
☐ ⁴ Helemaal niet zinvol

c. Lijkt het u moeilijk om deze maatregel zelf uit te (laten) voeren?

- ☐ ¹ Erg moeilijk
☐ ² Moeilijk
☐ ³ Niet zo moeilijk
☐ ⁴ Helemaal niet moeilijk

d. Is deze maatregel in uw eigen woning al genomen?

- ☐ ¹ Ja
☐ ² Nee

14. Voldoende lichaamsbeweging (per dag 30 minuten of langer, en dat minimaal vijf dagen per week) is belangrijk om vallen te voorkomen.

a. Kent u dit advies?

- ☐ ¹ Ja
☐ ² Nee

b. Wat vindt u van dit advies?

- ☐ ¹ Erg zinvol
☐ ² Zinvol
☐ ³ Beetje zinvol
☐ ⁴ Helemaal niet zinvol

c. Lijkt het u moeilijk om dit advies zelf op te volgen?

- ☐ ¹ Erg moeilijk
☐ ² Moeilijk
☐ ³ Niet zo moeilijk
☐ ⁴ Helemaal niet moeilijk

- d. Heeft u per dag 30 minuten of langer lichaamsbeweging, en dat minimaal vijf dagen per week?

[]¹ Ja
[]² Nee

15. Om vallen te voorkomen is het goed om een stevige huishoudtrap te gebruiken als je iets wilt pakken, bijvoorbeeld uit een hoge kast.

- a. Kent u dit advies?

[]¹ Ja
[]² Nee

- b. Wat vindt u van dit advies?

[]¹ Erg zinvol
[]² Zinvol
[]³ Beetje zinvol
[]⁴ Helemaal niet zinvol

- c. Lijkt het u moeilijk om dit advies zelf op te volgen?

[]¹ Erg moeilijk
[]² Moeilijk
[]³ Niet zo moeilijk
[]⁴ Helemaal niet moeilijk

- d. Gebruikt u een stevige huishoudtrap om iets te pakken bijvoorbeeld uit een hoge kast?

[]¹ Ja
[]² Nee

16. Met het aanbrengen van antislip op de vloer en in het bad, kan in de badkamer uitglijden worden voorkomen.

- a. Kent u deze maatregel?

[]¹ Ja
[]² Nee

- b. Wat vindt u van deze maatregel?

[]¹ Erg zinvol
[]² Zinvol
[]³ Beetje zinvol
[]⁴ Helemaal niet zinvol

c. Lijkt het u moeilijk om deze maatregel zelf uit te (laten) voeren?

- ☐ ¹ Erg moeilijk
- ☐ ² Moeilijk
- ☐ ³ Niet zo moeilijk
- ☐ ⁴ Helemaal niet moeilijk

d. Is deze maatregel in uw eigen woning al genomen?

- ☐ ¹ Ja
- ☐ ² Nee

17. Het verwijderen van drempels in huis, voorkomt vallen.

a. Kent u deze maatregel?

- ☐ ¹ Ja
- ☐ ² Nee

b. Wat vindt u van deze maatregel?

- ☐ ¹ Erg zinvol
- ☐ ² Zinvol
- ☐ ³ Beetje zinvol
- ☐ ⁴ Helemaal niet zinvol

c. Lijkt het u moeilijk om deze maatregel zelf uit te (laten) voeren?

- ☐ ¹ Erg moeilijk
- ☐ ² Moeilijk
- ☐ ³ Niet zo moeilijk
- ☐ ⁴ Helemaal niet moeilijk

d. Is deze maatregel in uw eigen woning al genomen?

- ☐ ¹ Ja
- ☐ ² Nee

18. Om vallen te voorkomen moet het gebruik van slaap en/of kalmeringsmiddelen tot het absolute minimum beperkt worden.

a. Kent u dit advies?

- ☐ ¹ Ja
- ☐ ² Nee

b. Wat vindt u van dit advies?

- ☐ ¹ Erg zinvol
- ☐ ² Zinvol
- ☐ ³ Beetje zinvol
- ☐ ⁴ Helemaal niet zinvol

c. Lijkt het u moeilijk om dit advies zelf op te volgen?

- ☐ ¹ Erg moeilijk
- ☐ ² Moeilijk
- ☐ ³ Niet zo moeilijk
- ☐ ⁴ Helemaal niet moeilijk

d. Gebruikt u regelmatig (zeker eens per twee weken) slaap en/of kalmeringsmiddelen?

- ☐ ¹ Ja
- ☐ ² Nee

19. Het aanbrengen van twee stevige leuningen langs de trap helpt om vallen te voorkomen.

a. Kent u deze maatregel?

- ☐ ¹ Ja
- ☐ ² Nee

b. Wat vindt u van deze maatregel?

- ☐ ¹ Erg zinvol
- ☐ ² Zinvol
- ☐ ³ Beetje zinvol
- ☐ ⁴ Helemaal niet zinvol

c. Lijkt het u moeilijk om deze maatregel zelf uit te (laten) voeren?

- ☐ ¹ Erg moeilijk
- ☐ ² Moeilijk
- ☐ ³ Niet zo moeilijk
- ☐ ⁴ Helemaal niet moeilijk

d. Is deze maatregel in uw eigen woning al genomen?

- ☐ ¹ Ja
- ☐ ² Nee

20. Om vallen te voorkomen is fit blijven belangrijk. Dat kan door regelmatig wat extra te lopen, bijvoorbeeld een trap nemen in plaats van de lift.

a. Kent u dit advies?

- ☐ ¹ Ja
☐ ² Nee

b. Wat vindt u van dit advies?

- ☐ ¹ Erg zinvol
☐ ² Zinvol
☐ ³ Beetje zinvol
☐ ⁴ Helemaal niet zinvol

c. Lijkt het u moeilijk om dit advies zelf op te volgen?

- ☐ ¹ Erg moeilijk
☐ ² Moeilijk
☐ ³ Niet zo moeilijk
☐ ⁴ Helemaal niet moeilijk

d. Loopt u regelmatig een stukje extra (bijvoorbeeld door een trap te nemen in plaats van de lift)?

- ☐ ¹ Ja
☐ ² Nee

21. Om vallen te voorkomen moeten losse kleedjes van antislip worden voorzien, of worden verwijderd.

a. Kent u deze maatregel?

- ☐ ¹ Ja
☐ ² Nee

b. Wat vindt u van deze maatregel?

- ☐ ¹ Erg zinvol
☐ ² Zinvol
☐ ³ Beetje zinvol
☐ ⁴ Helemaal niet zinvol

c. Lijkt het u moeilijk om deze maatregel zelf uit te (laten) voeren?

- ☐ ¹ Erg moeilijk
☐ ² Moeilijk
☐ ³ Niet zo moeilijk
☐ ⁴ Helemaal niet moeilijk

d. Is deze maatregel in uw eigen woning al genomen?

- ☐ ¹ Ja
☐ ² Nee

22. Heeft u de afgelopen maanden een spotje op televisie gezien dat ging over vallen bij 55-plussers?

- ☐ ¹ Ja
☐ ² Nee
☐ ³ Weet niet

23. Kunt u omschrijven waar dit spotje over ging?

- ☐ ¹ Ja,
-
- ☐ ² Nee

24. Heeft u in de afgelopen periode spotjes op de radio gehoord die gingen over vallen bij 55-plussers?

- ☐ ¹ Ja
☐ ² Nee
☐ ³ Weet niet

25. Kunt u omschrijven waar dit spotje over ging?

- ☐ ¹ Ja,
- ☐ ² Nee

26. De afgelopen maanden is de checklist 'Hoe veilig is uw woning' verspreid. Kent u deze?

- ☐ ¹ Ja
☐ ² Nee
☐ ³ Weet niet

27. Heeft u de afgelopen maanden een poster gezien die ging over vallen bij 55-plussers?

- ☐ ¹ Ja
☐ ² Nee
☐ ³ Weet niet

28. Kunt u omschrijven hoe deze eruit zag?

- ☐ ¹ Ja,
- ☐ ² Nee

29. Is er bij u in de buurt afgelopen maanden een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd over vallen bij 55-plussers

- ☐ ¹ Ja, maar deze heb ik niet bezocht
- ☐ ² Ja, deze heb ik bezocht
- ☐ ³ Nee
- ☐ ⁴ Weet niet

30. Hebt u met anderen gepraat over het onderwerp van de campagne? (u mag meer dan één antwoord aankruisen)

- ☐ ¹ Ja, met vrienden/kennissen
- ☐ ¹ Ja, met mijn kinderen
- ☐ ¹ Ja, met mijn ouders
- ☐ ¹ Ja, met anderen, namelijk
- ☐ ¹ Nee

31. Hieronder staan drie uitspraken over het nemen van maatregelen om vallen in en om huis te voorkomen. Welke past het beste bij u?

Het is de bedoeling dat u slechts één antwoord aankruist.

- ☐ ¹ Ik ben niet van plan om binnenkort maatregelen te nemen.
- ☐ ² Ik ben van plan om binnenkort maatregelen te nemen.
- ☐ ³ Ik heb al maatregelen genomen.

32. Bent u wel eens door uw kinderen gestimuleerd om maatregelen te nemen om vallen in en om huis te voorkomen?

- ☐ ¹ Niet van toepassing
- ☐ ² Ja, vaak
- ☐ ³ Ja, soms
- ☐ ⁴ Vrijwel nooit

33. Bent u wel eens door overige familie en kennissen gestimuleerd om maatregelen te nemen om vallen in en om huis te voorkomen?

- ☐ ¹ Niet van toepassing
- ☐ ² Ja, vaak
- ☐ ³ Ja, soms
- ☐ ⁴ Vrijwel nooit

34. Bent u wel eens door iemand buiten uw familie en kennissenkring gestimuleerd om maatregelen te nemen om vallen in en om huis te voorkomen? (bijvoorbeeld: thuiszorg, huisarts, fysiotherapeut, ouderenwerker of vrijwilliger van ouderenbond)

- []¹ Niet van toepassing
 []² Ja, vaak
 []³ Ja, soms
 []⁴ Vrijwel nooit

35. Geeft u door middel van een kruisje aan in hoeverre u het zelf eens bent het met elk van de volgende uitspraken.

	Helemaal mee eens	Een beetje mee eens	Niet erg mee eens	Helemaal niet mee eens
A Ik heb er geld voor over om in mijn woning maatregelen te (laten) nemen om vallen te voorkomen	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
B Ik heb zelf voldoende kennis of ervaring om in huis maatregelen te (laten) nemen om vallen te voorkomen	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
C Ik weet wel iemand die mij kan helpen om maatregelen in mijn woning te (laten) nemen om vallen te voorkomen	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
D Ik heb geen zin om na te denken over het (laten) uitvoeren van maatregelen in mijn woning om vallen te voorkomen	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
E Ik heb best wel tijd om maatregelen te (laten) nemen in mijn woning	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
F Veel woningaanpassingen vind ik lelijk	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
G Mensen in mijn directe omgeving (partner, familie, vrienden) bepalen of er maatregelen genomen worden	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
H Ik weet hoe ik een vergoeding kan krijgen voor een aantal woningaanpassingen	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
I Ik doe voldoende om vallen in en om huis te voorkomen	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
J Vallen hoort nu eenmaal bij het ouder worden, daar doe je weinig tegen	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
K Ik zou niet weten wat ik moet doen om mijn huis veiliger te maken	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴
L Ik kan zelf veel doen om mijn huis veiliger te maken	☐ ¹	☐ ²	☐ ³	☐ ⁴

36. Heeft u de afgelopen maanden een spotje op televisie gezien waarin een begrafenisstoet langsrijdt, een man uit de auto stapt en een antislip badmat koopt? Even later zie je deze man een drempel verwijderen of snoeren wegwerken.

[]¹ Ja
[]² Nee
[]³ Weet niet

37. Heeft u in de afgelopen periode spotjes op de radio gehoord die gingen over de gevolgen van vallen bij 55-plussers, namelijk het slachtoffer van valongeval wordt gewassen / aangekleed / is op toilet en krijgt hulp van verzorgende?

[]¹ Ja
[]² Nee
[]³ Weet niet

38. Heeft u in de afgelopen maanden een poster gezien waarop een badkamer te zien was met een geel waarschuwingspaaltje met daarop 'Pas op Bad'?

[]¹ Ja
[]² Nee
[]³ Weet niet

Ter afsluiting

39. Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden? (Uzelf plus eventuele partner en/of thuiswonende kinderen)

[]¹ Één persoon
[]² Twee personen of meer

40. U bewoont een:

[]¹ Huurwoning
[]² Koopwoning

41. De vertrekken in uw woning zijn:

[]¹ Allemaal op dezelfde verdieping
[]² Verdeeld over twee of meer verdiepingen

42. Tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf?

[]¹ Nederlandse
[]² Surinaamse
[]³ Indonesische
[]⁴ Antilliaanse
[]⁵ Turkse
[]⁶ Marokkaanse
[]⁷ Anders, namelijk:

43. Hoe vaak bent in het afgelopen jaar in en om huis gevallen?

- ☐ ¹ geen enkele keer
- ☐ ² één keer
- ☐ ³ twee keer of vaker

44. Hoe vaak bent u in het afgelopen jaar buitenshuis gevallen? (bijvoorbeeld: op straat, in winkels, tijdens het sporten, etc.)

- ☐ ¹ geen enkele keer
- ☐ ² één keer
- ☐ ³ twee keer of vaker

45. Kent u de website www.veiligheid.nl?

- ☐ ¹ Ja
- ☐ ² Nee

46. Kent u Consument en Veiligheid?

- ☐ ¹ Ja
- ☐ ² Nee

Hartelijk dank voor uw medewerking aan dit onderzoek! U kunt nu de ingevulde vragenlijst in de antwoordenvolp aan TNO terugsturen. U hoeft er geen postzegel op te plakken

B Statistische gegevens

Voor alle variabelen (zie vragenlijst bijlage A) worden hieronder de kruistabellen weergegeven met de rechte tellingen (met rij en kolompercentages) uit de voormeting en de nameting.

geslacht * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
geslacht	man	Count	529	501	1030
		% within geslacht	51,4%	48,6%	100,0%
		% within VOORNA	44,0%	45,2%	44,6%
	vrouw	Count	674	607	1281
		% within geslacht	52,6%	47,4%	100,0%
		% within VOORNA	56,0%	54,8%	55,4%
Total	Count	1203	1108	2311	
	% within geslacht	52,1%	47,9%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

		VOORNA		Totaal
		Voormeting	nameting	
Leeftijd	55-64 aantal	541	489	1030
	% binnen leeftijd	53%	47%	100%
	% binnen voorna	45 %	44%	45%
	65-74 aantal	378	345	733
	% binnen leeftijd	53%	47%	100%
	% binnen voorna	31%	31%	32%
	75+ aantal	284	274	558
	% binnen leeftijd	51%	49%	100%
	% binnen voorna	24%	25%	23%
Totaal	aantal	1203	1108	2311
	% binnen leeftijd	52%	48%	100%
	% binnen voorna	100%	100%	100%

hoogste schoolopleiding * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
hoogste schoolopleiding	lagere school	Count	198	173	371
		% within hoogste schoolopleiding	53,4%	46,6%	100,0%
		% within VOORNA	16,5%	15,8%	16,2%
	lager beroeps onderwijs/ambachtsschool/huishoudschool	Count	251	250	501
		% within hoogste schoolopleiding	50,1%	49,9%	100,0%
		% within VOORNA	20,9%	22,8%	21,8%
	mulo/ulo	Count	201	203	404
		% within hoogste schoolopleiding	49,8%	50,2%	100,0%
		% within VOORNA	16,8%	18,5%	17,6%
	middelbaar beroeps onderwijs	Count	147	195	342
		% within hoogste schoolopleiding	43,0%	57,0%	100,0%
		% within VOORNA	12,3%	17,8%	14,9%
	hbs/mms/gymnasium/atheneum	Count	70	57	127
		% within hoogste schoolopleiding	55,1%	44,9%	100,0%
		% within VOORNA	5,8%	5,2%	5,5%
	hoger beroeps onderwijs	Count	177	155	332
		% within hoogste schoolopleiding	53,3%	46,7%	100,0%
		% within VOORNA	14,8%	14,1%	14,5%
	universiteit	Count	61	53	114
		% within hoogste schoolopleiding	53,5%	46,5%	100,0%
		% within VOORNA	5,1%	4,8%	5,0%
	andere opleiding	Count	94	11	105
		% within hoogste schoolopleiding	89,5%	10,5%	100,0%
		% within VOORNA	7,8%	1,0%	4,6%
Total	Count	1199	1097	2296	
	% within hoogste schoolopleiding	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

hersенbloeding * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
hersенbloeding	ja	Count	54	34	88
		% within hersенbloeding	61,4%	38,6%	100,0%
		% within VOORNA	4,6%	3,2%	3,9%
	nee	Count	1119	1042	2161
		% within hersенbloeding	51,8%	48,2%	100,0%
		% within VOORNA	95,4%	96,8%	96,1%
Total	Count	1173	1076	2249	
	% within hersенbloeding	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

suikerziekte * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
suikerziekte	ja	Count	129	112	241
		% within suikerziekte	53,5%	46,5%	100,0%
		% within VOORNA	10,9%	10,4%	10,7%
	nee	Count	1052	966	2018
		% within suikerziekte	52,1%	47,9%	100,0%
		% within VOORNA	89,1%	89,6%	89,3%
Total	Count	1181	1078	2259	
	% within suikerziekte	52,3%	47,7%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

pijn benen,armen,heup of rug * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
pijn benen,armen,heup of rug	ja	Count	575	495	1070
		% within pijn benen,armen,heup of rug	53,7%	46,3%	100,0%
		% within VOORNA	48,7%	45,6%	47,2%
	nee	Count	606	590	1196
		% within pijn benen,armen,heup of rug	50,7%	49,3%	100,0%
		% within VOORNA	51,3%	54,4%	52,8%
Total	Count	1181	1085	2266	
	% within pijn benen,armen,heup of rug	52,1%	47,9%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

duizelig * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
duizelig	ja	Count	117	115	232
		% within duizelig	50,4%	49,6%	100,0%
		% within VOORNA	10,0%	10,7%	10,4%
	nee	Count	1048	961	2009
		% within duizelig	52,2%	47,8%	100,0%
		% within VOORNA	90,0%	89,3%	89,6%
Total	Count	1165	1076	2241	
	% within duizelig	52,0%	48,0%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

incontinentie * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
incontinentie	ja	Count	159	146	305
		% within incontinentie	52,1%	47,9%	100,0%
		% within VOORNA	13,5%	13,6%	13,5%
	nee	Count	1015	931	1946
		% within incontinentie	52,2%	47,8%	100,0%
		% within VOORNA	86,5%	86,4%	86,5%
Total	Count	1174	1077	2251	
	% within incontinentie	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

slapeloosheid * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
slapeloosheid	ja	Count	245	222	467
		% within slapeloosheid	52,5%	47,5%	100,0%
		% within VOORNA	20,9%	20,6%	20,7%
	nee	Count	929	857	1786
		% within slapeloosheid	52,0%	48,0%	100,0%
		% within VOORNA	79,1%	79,4%	79,3%
Total	Count	1174	1079	2253	
	% within slapeloosheid	52,1%	47,9%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

gespannenheid * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
gespannenheid	ja	Count	136	132	268
		% within gespannenheid	50,7%	49,3%	100,0%
		% within VOORNA	11,7%	12,3%	12,0%
	nee	Count	1028	940	1968
		% within gespannenheid	52,2%	47,8%	100,0%
		% within VOORNA	88,3%	87,7%	88,0%
Total	Count	1164	1072	2236	
	% within gespannenheid	52,1%	47,9%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

slaapmiddelen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
slaapmiddelen	ja	Count	127	105	232
		% within slaapmiddelen	54,7%	45,3%	100,0%
		% within VOORNA	10,7%	9,7%	10,3%
	nee	Count	1055	973	2028
		% within slaapmiddelen	52,0%	48,0%	100,0%
		% within VOORNA	89,3%	90,3%	89,7%
Total	Count	1182	1078	2260	
	% within slaapmiddelen	52,3%	47,7%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

hoeveel dagen half uur beweging, aantal * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
hoeveel dagen half uur beweging, aantal	0	Count	85	95	180
		% within hoeveel dagen half uur beweging, aantal	47,2%	52,8%	100,0%
		% within VOORNA	7,2%	8,9%	8,0%
	1	Count	32	30	62
		% within hoeveel dagen half uur beweging, aantal	51,6%	48,4%	100,0%
		% within VOORNA	2,7%	2,8%	2,8%
	2	Count	47	56	103
		% within hoeveel dagen half uur beweging, aantal	45,6%	54,4%	100,0%
		% within VOORNA	4,0%	5,2%	4,6%
	3	Count	84	84	168
		% within hoeveel dagen half uur beweging, aantal	50,0%	50,0%	100,0%
		% within VOORNA	7,1%	7,9%	7,5%
	4	Count	104	73	177
		% within hoeveel dagen half uur beweging, aantal	58,8%	41,2%	100,0%
		% within VOORNA	8,8%	6,8%	7,9%
	5	Count	212	207	419
		% within hoeveel dagen half uur beweging, aantal	50,6%	49,4%	100,0%
		% within VOORNA	17,9%	19,4%	18,6%
	6	Count	184	142	326
		% within hoeveel dagen half uur beweging, aantal	56,4%	43,6%	100,0%
		% within VOORNA	15,5%	13,3%	14,5%
	7	Count	436	380	816
		% within hoeveel dagen half uur beweging, aantal	53,4%	46,6%	100,0%
		% within VOORNA	36,8%	35,6%	36,3%
	Total	Count	1184	1067	2251
		% within hoeveel dagen half uur beweging, aantal	52,6%	47,4%	100,0%
		% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%

loophulpmiddel, geen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
loophulpmiddel, geen	leeg	Count	185	0	185
		% within loop hulpmiddel, geen	100,0%	,0%	100,0%
		% within VOORNA	15,3%	,0%	8,5%
	aangekruist	Count	1022	960	1982
		% within loop hulpmiddel, geen	51,6%	48,4%	100,0%
		% within VOORNA	84,7%	100,0%	91,5%
	Total	Count	1207	960	2167
		% within loop hulpmiddel, geen	55,7%	44,3%	100,0%
		% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%

loophulpmiddel, stok * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
loophulpmiddel, stok	leeg	Count	1115	0	1115
		% within loophulpmiddel, stok	100,0%	,0%	100,0%
		% within VOORNA	92,4%	,0%	87,4%
	aangekruist	Count	92	69	161
		% within loophulpmiddel, stok	57,1%	42,9%	100,0%
		% within VOORNA	7,6%	100,0%	12,6%
	Total	Count	1207	69	1276
		% within loophulpmiddel, stok	94,6%	5,4%	100,0%
		% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%

gebruik thuiszorgorganisatie * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
gebruik thuiszorgorganisatie	ja	Count	162	149	311
		% within gebruik thuiszorgorganisatie	52,1%	47,9%	100,0%
		% within VOORNA	13,6%	13,6%	13,6%
	nee	Count	1026	947	1973
		% within gebruik thuiszorgorganisatie	52,0%	48,0%	100,0%
		% within VOORNA	86,4%	86,4%	86,4%
Total	Count	1188	1096	2284	
	% within gebruik thuiszorgorganisatie	52,0%	48,0%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

bang om te vallen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
bang om te vallen	vaak	Count	48	28	76
		% within bang om te vallen	63,2%	36,8%	100,0%
		% within VOORNA	4,0%	2,6%	3,3%
	af en toe	Count	150	132	282
		% within bang om te vallen	53,2%	46,8%	100,0%
		% within VOORNA	12,6%	12,0%	12,3%
	soms	Count	411	373	784
		% within bang om te vallen	52,4%	47,6%	100,0%
		% within VOORNA	34,7%	34,0%	34,3%
	nooit	Count	577	565	1142
		% within bang om te vallen	50,5%	49,5%	100,0%
		% within VOORNA	48,7%	51,5%	50,0%
Total		Count	1186	1098	2284
		% within bang om te vallen	51,9%	48,1%	100,0%
		% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%

belangrijk aandacht voorkomen valongevallen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
belangrijk aandacht voorkomen valongevallen	heel erg belangrijk	Count	672	596	1268
		% within belangrijk aandacht voorkomen valongevallen	53,0%	47,0%	100,0%
		% within VOORNA	56,6%	54,1%	55,4%
	belangrijk	Count	441	443	884
		% within belangrijk aandacht voorkomen valongevallen	49,9%	50,1%	100,0%
		% within VOORNA	37,1%	40,2%	38,6%
	niet belangrijk, maar ook niet onbelangrijk	Count	61	50	111
		% within belangrijk aandacht voorkomen valongevallen	55,0%	45,0%	100,0%
		% within VOORNA	5,1%	4,5%	4,8%
	onbelangrijk	Count	5	3	8
		% within belangrijk aandacht voorkomen valongevallen	62,5%	37,5%	100,0%
		% within VOORNA	,4%	,3%	,3%
	heel erg onbelangrijk	Count	9	10	19
		% within belangrijk aandacht voorkomen valongevallen	47,4%	52,6%	100,0%
		% within VOORNA	,8%	,9%	,8%
Total	Count	1188	1102	2290	
	% within belangrijk aandacht voorkomen valongevallen	51,9%	48,1%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

hoe groot kans, val binnenshuis * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
hoe groot kans, val binnenshuis	erg groot	Count	16	12	28
		% within hoe groot kans, val binnenshuis	57,1%	42,9%	100,0%
		% within VOORNA	1,4%	1,1%	1,3%
	groot	Count	66	56	122
		% within hoe groot kans, val binnenshuis	54,1%	45,9%	100,0%
		% within VOORNA	5,9%	5,3%	5,6%
	klein	Count	628	593	1221
		% within hoe groot kans, val binnenshuis	51,4%	48,6%	100,0%
		% within VOORNA	55,8%	56,5%	56,1%
	heel erg klein	Count	416	388	804
		% within hoe groot kans, val binnenshuis	51,7%	48,3%	100,0%
		% within VOORNA	36,9%	37,0%	37,0%
Total	Count	1126	1049	2175	
	% within hoe groot kans, val binnenshuis	51,8%	48,2%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

hoe groot kans, brand in mijn woning * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
hoe groot kans, brand in mijn woning	erg groot	Count	2	5	7
		% within hoe groot kans, brand in mijn woning	28,6%	71,4%	100,0%
		% within VOORNA	,2%	,5%	,3%
	groot	Count	10	5	15
		% within hoe groot kans, brand in mijn woning	66,7%	33,3%	100,0%
		% within VOORNA	,9%	,5%	,7%
	klein	Count	442	450	892
		% within hoe groot kans, brand in mijn woning	49,6%	50,4%	100,0%
		% within VOORNA	40,1%	43,9%	42,0%
	heel erg klein	Count	647	565	1212
		% within hoe groot kans, brand in mijn woning	53,4%	46,6%	100,0%
		% within VOORNA	58,8%	55,1%	57,0%
Total	Count	1101	1025	2126	
	% within hoe groot kans, brand in mijn woning	51,8%	48,2%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

hoe groot kans, val buitenshuis * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
hoe groot kans, val buitenshuis	erg groot	Count	17	16	33
		% within hoe groot kans, val buitenshuis	51,5%	48,5%	100,0%
		% within VOORNA	1,5%	1,5%	1,5%
	groot	Count	123	107	230
		% within hoe groot kans, val buitenshuis	53,5%	46,5%	100,0%
		% within VOORNA	11,0%	10,2%	10,7%
	klein	Count	689	655	1344
		% within hoe groot kans, val buitenshuis	51,3%	48,7%	100,0%
		% within VOORNA	61,8%	62,7%	62,3%
	heel erg klein	Count	286	266	552
		% within hoe groot kans, val buitenshuis	51,8%	48,2%	100,0%
		% within VOORNA	25,7%	25,5%	25,6%
Total	Count	1115	1044	2159	
	% within hoe groot kans, val buitenshuis	51,6%	48,4%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

hoe groot kans, beroving op straat * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
hoe groot kans, beroving op straat	erg groot	Count	25	18	43
		% within hoe groot kans, beroving op straat	58,1%	41,9%	100,0%
		% within VOORNA	2,3%	1,7%	2,0%
	groot	Count	114	96	210
		% within hoe groot kans, beroving op straat	54,3%	45,7%	100,0%
		% within VOORNA	10,3%	9,3%	9,8%
	klein	Count	613	579	1192
		% within hoe groot kans, beroving op straat	51,4%	48,6%	100,0%
		% within VOORNA	55,4%	56,1%	55,8%
	heel erg klein	Count	354	339	693
		% within hoe groot kans, beroving op straat	51,1%	48,9%	100,0%
		% within VOORNA	32,0%	32,8%	32,4%
Total	Count	1106	1032	2138	
	% within hoe groot kans, beroving op straat	51,7%	48,3%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

hoe groot kans, inbraak in de woning * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
hoe groot kans, inbraak in de woning	erg groot	Count	16	12	28
		% within hoe groot kans, inbraak in de woning	57,1%	42,9%	100,0%
		% within VOORNA	1,5%	1,2%	1,3%
	groot	Count	85	70	155
		% within hoe groot kans, inbraak in de woning	54,8%	45,2%	100,0%
		% within VOORNA	7,7%	6,8%	7,3%
	klein	Count	656	606	1262
		% within hoe groot kans, inbraak in de woning	52,0%	48,0%	100,0%
		% within VOORNA	59,5%	58,9%	59,2%
	heel erg klein	Count	345	340	685
		% within hoe groot kans, inbraak in de woning	50,4%	49,6%	100,0%
		% within VOORNA	31,3%	33,1%	32,2%
Total	Count	1102	1028	2130	
	% within hoe groot kans, inbraak in de woning	51,7%	48,3%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

hoe groot kans, val van de trap * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
hoe groot kans, val van de trap	erg groot	Count	11	8	19
		% within hoe groot kans, val van de trap	57,9%	42,1%	100,0%
		% within VOORNA	1,0%	,8%	,9%
	groot	Count	72	66	138
		% within hoe groot kans, val van de trap	52,2%	47,8%	100,0%
		% within VOORNA	6,7%	6,4%	6,5%
	klein	Count	601	585	1186
		% within hoe groot kans, val van de trap	50,7%	49,3%	100,0%
		% within VOORNA	55,5%	56,4%	56,0%
	heel erg klein	Count	398	378	776
		% within hoe groot kans, val van de trap	51,3%	48,7%	100,0%
		% within VOORNA	36,8%	36,5%	36,6%
Total	Count	1082	1037	2119	
	% within hoe groot kans, val van de trap	51,1%	48,9%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

hoe groot kans, val van de fiets * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
hoe groot kans, val van de fiets	erg groot	Count	17	14	31
		% within hoe groot kans, val van de fiets	54,8%	45,2%	100,0%
		% within VOORNA	1,6%	1,4%	1,5%
	groot	Count	76	82	158
		% within hoe groot kans, val van de fiets	48,1%	51,9%	100,0%
		% within VOORNA	7,0%	8,0%	7,5%
	klein	Count	588	569	1157
		% within hoe groot kans, val van de fiets	50,8%	49,2%	100,0%
		% within VOORNA	54,4%	55,5%	54,9%
	heel erg klein	Count	400	361	761
		% within hoe groot kans, val van de fiets	52,6%	47,4%	100,0%
		% within VOORNA	37,0%	35,2%	36,1%
Total	Count	1081	1026	2107	
	% within hoe groot kans, val van de fiets	51,3%	48,7%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

hoe groot kans, aangereden worden * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
hoe groot kans, aangereden worden	erg groot	Count	25	31	56
		% within hoe groot kans, aangereden worden	44,6%	55,4%	100,0%
		% within VOORNA	2,3%	3,0%	2,7%
	groot	Count	126	116	242
		% within hoe groot kans, aangereden worden	52,1%	47,9%	100,0%
		% within VOORNA	11,6%	11,3%	11,5%
	klein	Count	603	577	1180
		% within hoe groot kans, aangereden worden	51,1%	48,9%	100,0%
		% within VOORNA	55,7%	56,0%	55,9%
	heel erg klein	Count	328	306	634
		% within hoe groot kans, aangereden worden	51,7%	48,3%	100,0%
		% within VOORNA	30,3%	29,7%	30,0%
Total	Count	1082	1030	2112	
	% within hoe groot kans, aangereden worden	51,2%	48,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

Plaats met hoge kans op vallen	Voormeting	Nameting
	Grootste kans (1 ^e keus) N (%)	Grootste kans (1 ^e keus) N (%)
Trap in huis	457 (44)	434 (46)
Badkamer	332 (32)	293 (31)
Keuken	72 (7)	62 (7)
Woonkamer	54 (5)	49 (5)
Overig	112 (12)	102 (11)
Totaal	1027 (100)	940 (100)

Plaats met hoge kans op vallen	Voormeting	Nameting
	1 na grootste kans (2 ^e keus) N (%)	1 na grootste kans (2 ^e keus) N (%)
Trap in huis	170 (19)	144 (16)
Badkamer	350 (38)	340 (39)
Keuken	92 (10)	89 (10)
Woonkamer	57 (6)	67 (8)
Overig	248 (27)	238 (27)
Totaal	917 (100)	878 (100)

maatregel elektriciteitssnoeren, kent u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel elektriciteitssnoeren, kent u	ja	Count	1071	1007	2078
		% within maatregel elektriciteitssnoeren, kent u	51,5%	48,5%	100,0%
		% within VOORNA	90,2%	91,8%	91,0%
	nee	Count	116	90	206
		% within maatregel elektriciteitssnoeren, kent u	56,3%	43,7%	100,0%
		% within VOORNA	9,8%	8,2%	9,0%
Total	Count	1187	1097	2284	
	% within maatregel elektriciteitssnoeren, kent u	52,0%	48,0%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

maatregel elektriciteitssnoeren, vindt u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel elektriciteitssnoeren, vindt u	erg zinvol	Count	601	607	1208
		% within maatregel elektriciteitssnoeren, vindt u	49,8%	50,2%	100,0%
		% within VOORNA	50,8%	55,4%	53,0%
	zinvol	Count	479	412	891
		% within maatregel elektriciteitssnoeren, vindt u	53,8%	46,2%	100,0%
		% within VOORNA	40,5%	37,6%	39,1%
	beetje zinvol	Count	72	59	131
		% within maatregel elektriciteitssnoeren, vindt u	55,0%	45,0%	100,0%
		% within VOORNA	6,1%	5,4%	5,8%
	helemaal niet zinvol	Count	30	18	48
		% within maatregel elektriciteitssnoeren, vindt u	62,5%	37,5%	100,0%
		% within VOORNA	2,5%	1,6%	2,1%
Total	Count	1182	1096	2278	
	% within maatregel elektriciteitssnoeren, vindt u	51,9%	48,1%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

maatregel elektriciteitssnoeren, zelf uitvoeren * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel elektriciteitssnoeren, zelf uitvoeren	erg moeilijk	Count	47	34	81
		% within maatregel elektriciteitssnoeren, zelf uitvoeren	58,0%	42,0%	100,0%
		% within VOORNA	4,0%	3,2%	3,6%
	moeilijk	Count	95	61	156
		% within maatregel elektriciteitssnoeren, zelf uitvoeren	60,9%	39,1%	100,0%
		% within VOORNA	8,1%	5,7%	6,9%
	niet zo moeilijk	Count	440	431	871
		% within maatregel elektriciteitssnoeren, zelf uitvoeren	50,5%	49,5%	100,0%
		% within VOORNA	37,7%	39,9%	38,8%
	helemaal niet moeilijk	Count	584	553	1137
		% within maatregel elektriciteitssnoeren, zelf uitvoeren	51,4%	48,6%	100,0%
		% within VOORNA	50,1%	51,3%	50,6%
Total	Count	1166	1079	2245	
	% within maatregel elektriciteitssnoeren, zelf uitvoeren	51,9%	48,1%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

maatregel elektriciteitssnoeren, al genomen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel elektriciteitssnoeren, al genomen	ja	Count	942	886	1828
		% within maatregel elektriciteitssnoeren, al genomen	51,5%	48,5%	100,0%
		% within VOORNA	80,0%	81,8%	80,9%
	nee	Count	235	197	432
		% within maatregel elektriciteitssnoeren, al genomen	54,4%	45,6%	100,0%
		% within VOORNA	20,0%	18,2%	19,1%
Total	Count	1177	1083	2260	
	% within maatregel elektriciteitssnoeren, al genomen	52,1%	47,9%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

advies voldoende beweging, kent u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
advies voldoende beweging, kent u	ja	Count	1019	929	1948
		% within advies voldoende beweging, kent u	52,3%	47,7%	100,0%
		% within VOORNA	84,6%	84,5%	84,6%
	nee	Count	185	170	355
		% within advies voldoende beweging, kent u	52,1%	47,9%	100,0%
		% within VOORNA	15,4%	15,5%	15,4%
Total		Count	1204	1099	2303
		% within advies voldoende beweging, kent u	52,3%	47,7%	100,0%
		% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%

advies voldoende beweging, vindt u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
advies voldoende beweging, vindt u	erg zinvol	Count	591	550	1141
		% within advies voldoende beweging, vindt u	51,8%	48,2%	100,0%
		% within VOORNA	49,1%	50,2%	49,7%
	zinvol	Count	525	471	996
		% within advies voldoende beweging, vindt u	52,7%	47,3%	100,0%
		% within VOORNA	43,6%	43,0%	43,3%
	beetje zinvol	Count	62	54	116
		% within advies voldoende beweging, vindt u	53,4%	46,6%	100,0%
		% within VOORNA	5,2%	4,9%	5,0%
	helemaal niet zinvol	Count	25	20	45
		% within advies voldoende beweging, vindt u	55,6%	44,4%	100,0%
		% within VOORNA	2,1%	1,8%	2,0%
Total	Count	1203	1095	2298	
	% within advies voldoende beweging, vindt u	52,3%	47,7%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

advies voldoende beweging, moeilijk opvolgen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
advies voldoende beweging, moeilijk opvolgen	erg moeilijk	Count	44	43	87
		% within advies voldoende beweging, moeilijk opvolgen	50,6%	49,4%	100,0%
		% within VOORNA	3,7%	3,9%	3,8%
	moeilijk	Count	136	122	258
		% within advies voldoende beweging, moeilijk opvolgen	52,7%	47,3%	100,0%
		% within VOORNA	11,3%	11,2%	11,2%
	niet zo moeilijk	Count	500	444	944
		% within advies voldoende beweging, moeilijk opvolgen	53,0%	47,0%	100,0%
		% within VOORNA	41,6%	40,6%	41,1%
	helemaal niet moeilijk	Count	522	485	1007
		% within advies voldoende beweging, moeilijk opvolgen	51,8%	48,2%	100,0%
		% within VOORNA	43,4%	44,3%	43,9%
Total	Count	1202	1094	2296	
	% within advies voldoende beweging, moeilijk opvolgen	52,4%	47,6%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

30 minuten lichaamsbeweging p.d. vijf dagen p.w. * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
30 minuten lichaamsbeweging p.d. vijf dagen p.w.	ja	Count	994	882	1876
		% within 30 minuten lichaamsbeweging p.d. vijf dagen p.w.	53,0%	47,0%	100,0%
		% within VOORNA	83,0%	80,5%	81,8%
	nee	Count	203	213	416
		% within 30 minuten lichaamsbeweging p.d. vijf dagen p.w.	48,8%	51,2%	100,0%
		% within VOORNA	17,0%	19,5%	18,2%
		Total	Count	1197	1095
		% within 30 minuten lichaamsbeweging p.d. vijf dagen p.w.	52,2%	47,8%	100,0%
		% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%

advies stevige huishoudtrap, kent u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
advies stevige huishoudtrap, kent u	ja	Count	1167	1071	2238
		% within advies stevige huishoudtrap, kent u	52,1%	47,9%	100,0%
		% within VOORNA	97,2%	97,4%	97,3%
	nee	Count	34	29	63
		% within advies stevige huishoudtrap, kent u	54,0%	46,0%	100,0%
		% within VOORNA	2,8%	2,6%	2,7%
Total	Count	1201	1100	2301	
	% within advies stevige huishoudtrap, kent u	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

advies stevige huishoudtrap, vindt u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
advies stevige huishoudtrap, vindt u	erg zinvol	Count	678	606	1284
		% within advies stevige huishoudtrap, vindt u	52,8%	47,2%	100,0%
		% within VOORNA	56,4%	55,1%	55,8%
	zinvol	Count	481	452	933
		% within advies stevige huishoudtrap, vindt u	51,6%	48,4%	100,0%
		% within VOORNA	40,0%	41,1%	40,5%
	beetje zinvol	Count	21	26	47
		% within advies stevige huishoudtrap, vindt u	44,7%	55,3%	100,0%
		% within VOORNA	1,7%	2,4%	2,0%
	helemaal niet zinvol	Count	22	15	37
		% within advies stevige huishoudtrap, vindt u	59,5%	40,5%	100,0%
		% within VOORNA	1,8%	1,4%	1,6%
Total	Count	1202	1099	2301	
	% within advies stevige huishoudtrap, vindt u	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

advies stevige huishoudtrap, zelf opvolgen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
advies stevige huishoudtrap, zelf opvolgen	erg moeilijk	Count	55	38	93
		% within advies stevige huishoudtrap, zelf opvolgen	59,1%	40,9%	100,0%
		% within VOORNA	4,6%	3,5%	4,1%
	moeilijk	Count	69	45	114
		% within advies stevige huishoudtrap, zelf opvolgen	60,5%	39,5%	100,0%
		% within VOORNA	5,8%	4,1%	5,0%
	niet zo moeilijk	Count	452	413	865
		% within advies stevige huishoudtrap, zelf opvolgen	52,3%	47,7%	100,0%
		% within VOORNA	37,8%	37,8%	37,8%
	helemaal niet moeilijk	Count	619	596	1215
		% within advies stevige huishoudtrap, zelf opvolgen	50,9%	49,1%	100,0%
		% within VOORNA	51,8%	54,6%	53,1%
Total	Count	1195	1092	2287	
	% within advies stevige huishoudtrap, zelf opvolgen	52,3%	47,7%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

gebruikt u stevige huishoudtrap, * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
gebruikt u stevige huishoudtrap,	ja	Count	927	903	1830
		% within gebruikt u stevige huishoudtrap,	50,7%	49,3%	100,0%
		% within VOORNA	78,2%	82,6%	80,3%
	nee	Count	258	190	448
		% within gebruikt u stevige huishoudtrap,	57,6%	42,4%	100,0%
		% within VOORNA	21,8%	17,4%	19,7%
Total	Count	1185	1093	2278	
	% within gebruikt u stevige huishoudtrap,	52,0%	48,0%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

maatregel antislip, kent u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel antislip, kent u	ja	Count	1115	1030	2145
		% within maatregel antislip, kent u	52,0%	48,0%	100,0%
		% within VOORNA	92,8%	93,6%	93,2%
	nee	Count	87	70	157
		% within maatregel antislip, kent u	55,4%	44,6%	100,0%
		% within VOORNA	7,2%	6,4%	6,8%
Total	Count	1202	1100	2302	
	% within maatregel antislip, kent u	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

maatregel antislip, vindt u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel antislip, vindt u	erg zinvol	Count	578	541	1119
		% within maatregel antislip, vindt u	51,7%	48,3%	100,0%
		% within VOORNA	48,3%	49,4%	48,8%
	zinvol	Count	528	482	1010
		% within maatregel antislip, vindt u	52,3%	47,7%	100,0%
		% within VOORNA	44,1%	44,0%	44,1%
	beetje zinvol	Count	75	60	135
		% within maatregel antislip, vindt u	55,6%	44,4%	100,0%
		% within VOORNA	6,3%	5,5%	5,9%
	helemaal niet zinvol	Count	16	12	28
		% within maatregel antislip, vindt u	57,1%	42,9%	100,0%
		% within VOORNA	1,3%	1,1%	1,2%
Total	Count	1197	1095	2292	
	% within maatregel antislip, vindt u	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

maatregel antislip, zelf uitvoeren * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel antislip, zelf uitvoeren	erg moeilijk	Count	58	43	101
		% within maatregel antislip, zelf uitvoeren	57,4%	42,6%	100,0%
		% within VOORNA	4,9%	4,0%	4,5%
	moeilijk	Count	136	96	232
		% within maatregel antislip, zelf uitvoeren	58,6%	41,4%	100,0%
		% within VOORNA	11,5%	8,9%	10,3%
	niet zo moeilijk	Count	504	539	1043
		% within maatregel antislip, zelf uitvoeren	48,3%	51,7%	100,0%
		% within VOORNA	42,6%	50,0%	46,1%
	helemaal niet moeilijk	Count	484	401	885
		% within maatregel antislip, zelf uitvoeren	54,7%	45,3%	100,0%
		% within VOORNA	40,9%	37,2%	39,1%
Total	Count	1182	1079	2261	
	% within maatregel antislip, zelf uitvoeren	52,3%	47,7%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

maatregel antislip al genomen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel antislip al genomen	ja	Count	596	592	1188
		% within maatregel antislip al genomen	50,2%	49,8%	100,0%
		% within VOORNA	50,2%	54,4%	52,2%
	nee	Count	592	497	1089
		% within maatregel antislip al genomen	54,4%	45,6%	100,0%
		% within VOORNA	49,8%	45,6%	47,8%
Total	Count	1188	1089	2277	
	% within maatregel antislip al genomen	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

maatregel verwijderen drempels, kent u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel verwijderen drempels, kent u	ja	Count	1048	983	2031
		% within maatregel verwijderen drempels, kent u	51,6%	48,4%	100,0%
		% within VOORNA	87,3%	89,8%	88,5%
	nee	Count	153	112	265
		% within maatregel verwijderen drempels, kent u	57,7%	42,3%	100,0%
		% within VOORNA	12,7%	10,2%	11,5%
Total	Count	1201	1095	2296	
	% within maatregel verwijderen drempels, kent u	52,3%	47,7%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

maatregel verwijderen drempels, vindt u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel verwijderen drempels, vindt u	erg zinvol	Count	406	386	792
		% within maatregel verwijderen drempels, vindt u	51,3%	48,7%	100,0%
		% within VOORNA	33,8%	35,3%	34,5%
	zinvol	Count	531	464	995
		% within maatregel verwijderen drempels, vindt u	53,4%	46,6%	100,0%
		% within VOORNA	44,2%	42,5%	43,4%
	beetje zinvol	Count	206	197	403
		% within maatregel verwijderen drempels, vindt u	51,1%	48,9%	100,0%
		% within VOORNA	17,2%	18,0%	17,6%
	helemaal niet zinvol	Count	58	46	104
		% within maatregel verwijderen drempels, vindt u	55,8%	44,2%	100,0%
		% within VOORNA	4,8%	4,2%	4,5%
Total	Count	1201	1093	2294	
	% within maatregel verwijderen drempels, vindt u	52,4%	47,6%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

maatregel verwijderen drempels, zelf uitvoeren * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel verwijderen drempels, zelf uitvoeren	erg moeilijk	Count	140	133	273
		% within maatregel verwijderen drempels, zelf uitvoeren	51,3%	48,7%	100,0%
		% within VOORNA	11,9%	12,4%	12,1%
	moeilijk	Count	260	226	486
		% within maatregel verwijderen drempels, zelf uitvoeren	53,5%	46,5%	100,0%
		% within VOORNA	22,1%	21,1%	21,6%
	niet zo moeilijk	Count	428	418	846
		% within maatregel verwijderen drempels, zelf uitvoeren	50,6%	49,4%	100,0%
		% within VOORNA	36,4%	39,0%	37,6%
	helemaal niet moeilijk	Count	349	296	645
		% within maatregel verwijderen drempels, zelf uitvoeren	54,1%	45,9%	100,0%
		% within VOORNA	29,7%	27,6%	28,7%
	Total	Count	1177	1073	2250
		% within maatregel verwijderen drempels, zelf uitvoeren	52,3%	47,7%	100,0%
		% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%

maatregel verwijderen drempels, al genomen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel verwijderen drempels, al genomen	ja	Count	509	444	953
		% within maatregel verwijderen drempels, al genomen	53,4%	46,6%	100,0%
		% within VOORNA	43,1%	40,7%	41,9%
	nee	Count	673	647	1320
		% within maatregel verwijderen drempels, al genomen	51,0%	49,0%	100,0%
		% within VOORNA	56,9%	59,3%	58,1%
Total	Count	1182	1091	2273	
	% within maatregel verwijderen drempels, al genomen	52,0%	48,0%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

advies minimaal gebruik slaapmiddelen, kent u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
advies minimaal gebruik slaapmiddelen, kent u	ja	Count	945	883	1828
		% within advies minimaal gebruik slaapmiddelen, kent u	51,7%	48,3%	100,0%
		% within VOORNA	79,2%	80,5%	79,8%
	nee	Count	248	214	462
		% within advies minimaal gebruik slaapmiddelen, kent u	53,7%	46,3%	100,0%
		% within VOORNA	20,8%	19,5%	20,2%
Total		Count	1193	1097	2290
		% within advies minimaal gebruik slaapmiddelen, kent u	52,1%	47,9%	100,0%
		% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%

advies minimaal gebruik slaapmiddelen, vindt u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
advies minimaal gebruik slaapmiddelen, vindt u	erg zinvol	Count	551	446	997
		% within advies minimaal gebruik slaapmiddelen, vindt u	55,3%	44,7%	100,0%
		% within VOORNA	46,3%	41,2%	43,9%
	zinvol	Count	518	517	1035
		% within advies minimaal gebruik slaapmiddelen, vindt u	50,0%	50,0%	100,0%
		% within VOORNA	43,5%	47,8%	45,5%
	beetje zinvol	Count	82	82	164
		% within advies minimaal gebruik slaapmiddelen, vindt u	50,0%	50,0%	100,0%
		% within VOORNA	6,9%	7,6%	7,2%
	helemaal niet zinvol	Count	40	37	77
		% within advies minimaal gebruik slaapmiddelen, vindt u	51,9%	48,1%	100,0%
		% within VOORNA	3,4%	3,4%	3,4%
Total	Count	1191	1082	2273	
	% within advies minimaal gebruik slaapmiddelen, vindt u	52,4%	47,6%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

advies minimaal gebruik slaapmiddelen, zelf opvolgen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
advies minimaal gebruik slaapmiddelen, zelf opvolgen	erg moeilijk	Count	30	25	55
		% within advies minimaal gebruik slaapmiddelen, zelf opvolgen	54,5%	45,5%	100,0%
		% within VOORNA	2,5%	2,3%	2,4%
	moeilijk	Count	91	77	168
		% within advies minimaal gebruik slaapmiddelen, zelf opvolgen	54,2%	45,8%	100,0%
		% within VOORNA	7,7%	7,1%	7,4%
	niet zo moeilijk	Count	451	420	871
		% within advies minimaal gebruik slaapmiddelen, zelf opvolgen	51,8%	48,2%	100,0%
		% within VOORNA	38,1%	38,7%	38,4%
	helemaal niet moeilijk	Count	611	562	1173
		% within advies minimaal gebruik slaapmiddelen, zelf opvolgen	52,1%	47,9%	100,0%
		% within VOORNA	51,6%	51,8%	51,7%
Total		Count	1183	1084	2267
	% within advies minimaal gebruik slaapmiddelen, zelf opvolgen	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

gebruikt u regelmatig slaapmiddelen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total		
			voormeting	nameting			
gebruikt u regelmatig slaapmiddelen	ja	Count	173	135	308		
		% within gebruikt u regelmatig slaapmiddelen	56,2%	43,8%	100,0%		
		% within VOORNA	14,5%	12,3%	13,5%		
	nee	Count	1019	961	1980		
		% within gebruikt u regelmatig slaapmiddelen	51,5%	48,5%	100,0%		
		% within VOORNA	85,5%	87,7%	86,5%		
		Total		Count	1192	1096	2288
				% within gebruikt u regelmatig slaapmiddelen	52,1%	47,9%	100,0%
				% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%

maatregel stevig tragleuning, kent u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel stevig trapleuningen, kent u	ja	Count	999	923	1922
		% within maatregel stevig trapleuningen, kent u	52,0%	48,0%	100,0%
		% within VOORNA	86,0%	85,2%	85,6%
	nee	Count	163	160	323
		% within maatregel stevig trapleuningen, kent u	50,5%	49,5%	100,0%
		% within VOORNA	14,0%	14,8%	14,4%
	Total	Count	1162	1083	2245
		% within maatregel stevig trapleuningen, kent u	51,8%	48,2%	100,0%
		% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%

maatregel stevig tragleuning, vindt u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel stevig trapleuningen, vindt u	erg zinvol	Count	513	453	966
		% within maatregel stevig trapleuningen, vindt u	53,1%	46,9%	100,0%
		% within VOORNA	44,4%	42,1%	43,3%
	zinvol	Count	507	502	1009
		% within maatregel stevig trapleuningen, vindt u	50,2%	49,8%	100,0%
		% within VOORNA	43,9%	46,7%	45,2%
	beetje zinvol	Count	112	93	205
		% within maatregel stevig trapleuningen, vindt u	54,6%	45,4%	100,0%
		% within VOORNA	9,7%	8,7%	9,2%
	helemaal niet zinvol	Count	24	27	51
		% within maatregel stevig trapleuningen, vindt u	47,1%	52,9%	100,0%
		% within VOORNA	2,1%	2,5%	2,3%
Total	Count	1156	1075	2231	
	% within maatregel stevig trapleuningen, vindt u	51,8%	48,2%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

maatregel stevig trappleuningen, zelf uitvoeren * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel stevig trappleuningen, zelf uitvoeren	erg moeilijk	Count	168	161	329
		% within maatregel stevig trappleuningen, zelf uitvoeren	51,1%	48,9%	100,0%
		% within VOORNA	15,3%	15,7%	15,5%
	moeilijk	Count	218	205	423
		% within maatregel stevig trappleuningen, zelf uitvoeren	51,5%	48,5%	100,0%
		% within VOORNA	19,8%	20,0%	19,9%
	niet zo moeilijk	Count	394	371	765
		% within maatregel stevig trappleuningen, zelf uitvoeren	51,5%	48,5%	100,0%
		% within VOORNA	35,8%	36,1%	36,0%
	helemaal niet moeilijk	Count	320	290	610
		% within maatregel stevig trappleuningen, zelf uitvoeren	52,5%	47,5%	100,0%
		% within VOORNA	29,1%	28,2%	28,7%
Total	Count	1100	1027	2127	
	% within maatregel stevig trappleuningen, zelf uitvoeren	51,7%	48,3%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

maatregel stevig trappleuningen, al genomen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel stevig trappleuningen, al genomen	ja	Count	441	419	860
		% within maatregel stevig trappleuningen, al genomen	51,3%	48,7%	100,0%
		% within VOORNA	40,6%	40,6%	40,6%
	nee	Count	644	614	1258
		% within maatregel stevig trappleuningen, al genomen	51,2%	48,8%	100,0%
		% within VOORNA	59,4%	59,4%	59,4%
Total	Count	1085	1033	2118	
	% within maatregel stevig trappleuningen, al genomen	51,2%	48,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

advies fit blijven, kent u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
advies fit blijven, kent u	ja	Count	1118	1027	2145
		% within advies fit blijven, kent u	52,1%	47,9%	100,0%
		% within VOORNA	94,4%	94,7%	94,6%
	nee	Count	66	57	123
		% within advies fit blijven, kent u	53,7%	46,3%	100,0%
		% within VOORNA	5,6%	5,3%	5,4%
Total	Count	1184	1084	2268	
	% within advies fit blijven, kent u	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

advies fit blijven, vindt u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
advies fit blijven, vindt u	erg zinvol	Count	495	474	969
		% within advies fit blijven, vindt u	51,1%	48,9%	100,0%
		% within VOORNA	41,9%	43,8%	42,8%
	zinvol	Count	593	536	1129
		% within advies fit blijven, vindt u	52,5%	47,5%	100,0%
		% within VOORNA	50,2%	49,5%	49,9%
	beetje zinvol	Count	69	53	122
		% within advies fit blijven, vindt u	56,6%	43,4%	100,0%
		% within VOORNA	5,8%	4,9%	5,4%
	helemaal niet zinvol	Count	25	19	44
		% within advies fit blijven, vindt u	56,8%	43,2%	100,0%
		% within VOORNA	2,1%	1,8%	1,9%
Total	Count	1182	1082	2264	
	% within advies fit blijven, vindt u	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

advies fit blijven, zelf opvolgen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
advies fit blijven, zelf opvolgen	erg moeilijk	Count	93	60	153
		% within advies fit blijven, zelf opvolgen	60,8%	39,2%	100,0%
		% within VOORNA	7,9%	5,6%	6,8%
	moeilijk	Count	103	97	200
		% within advies fit blijven, zelf opvolgen	51,5%	48,5%	100,0%
		% within VOORNA	8,8%	9,0%	8,9%
	niet zo moeilijk	Count	484	455	939
		% within advies fit blijven, zelf opvolgen	51,5%	48,5%	100,0%
		% within VOORNA	41,2%	42,2%	41,7%
	helemaal niet moeilijk	Count	494	466	960
		% within advies fit blijven, zelf opvolgen	51,5%	48,5%	100,0%
		% within VOORNA	42,1%	43,2%	42,6%
Total	Count	1174	1078	2252	
	% within advies fit blijven, zelf opvolgen	52,1%	47,9%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

loopt u regelmatig extra stukje * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
loopt u regelmatig extra stukje	ja	Count	908	862	1770
		% within loopt u regelmatig extra stukje	51,3%	48,7%	100,0%
		% within VOORNA	77,9%	80,3%	79,0%
	nee	Count	258	212	470
		% within loopt u regelmatig extra stukje	54,9%	45,1%	100,0%
		% within VOORNA	22,1%	19,7%	21,0%
	Total	Count	1166	1074	2240
		% within loopt u regelmatig extra stukje	52,1%	47,9%	100,0%
		% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%

maatregel kleedjes antislip voorzien, kent u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel kleedjes antislip voorzien, kent u	ja	Count	1119	1028	2147
		% within maatregel kleedjes antislip voorzien, kent u	52,1%	47,9%	100,0%
		% within VOORNA	93,5%	94,1%	93,8%
	nee	Count	78	64	142
		% within maatregel kleedjes antislip voorzien, kent u	54,9%	45,1%	100,0%
		% within VOORNA	6,5%	5,9%	6,2%
Total	Count	1197	1092	2289	
	% within maatregel kleedjes antislip voorzien, kent u	52,3%	47,7%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

maatregel kleedjes antislip voorzien, vindt u * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel kleedjes antislip voorzien, vindt u	erg zinvol	Count	583	528	1111
		% within maatregel kleedjes antislip voorzien, vindt u	52,5%	47,5%	100,0%
		% within VOORNA	48,9%	48,4%	48,7%
	zinvol	Count	533	497	1030
		% within maatregel kleedjes antislip voorzien, vindt u	51,7%	48,3%	100,0%
		% within VOORNA	44,7%	45,6%	45,1%
	beetje zinvol	Count	58	46	104
		% within maatregel kleedjes antislip voorzien, vindt u	55,8%	44,2%	100,0%
		% within VOORNA	4,9%	4,2%	4,6%
	helemaal niet zinvol	Count	19	19	38
		% within maatregel kleedjes antislip voorzien, vindt u	50,0%	50,0%	100,0%
		% within VOORNA	1,6%	1,7%	1,7%
	Total	Count	1193	1090	2283
		% within maatregel kleedjes antislip voorzien, vindt u	52,3%	47,7%	100,0%
		% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%

maatregel kledjes antislip voorzien, zelf uitvoeren * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel kledjes antislip voorzien, zelf uitvoeren	erg moeilijk	Count	21	15	36
		% within maatregel kledjes antislip voorzien, zelf uitvoeren	58,3%	41,7%	100,0%
		% within VOORNA	1,8%	1,4%	1,6%
	moeilijk	Count	40	32	72
		% within maatregel kledjes antislip voorzien, zelf uitvoeren	55,6%	44,4%	100,0%
		% within VOORNA	3,4%	3,0%	3,2%
	niet zo moeilijk	Count	543	486	1029
		% within maatregel kledjes antislip voorzien, zelf uitvoeren	52,8%	47,2%	100,0%
		% within VOORNA	46,3%	45,0%	45,7%
	helemaal niet moeilijk	Count	570	546	1116
		% within maatregel kledjes antislip voorzien, zelf uitvoeren	51,1%	48,9%	100,0%
		% within VOORNA	48,6%	50,6%	49,5%
Total	Count	1174	1079	2253	
	% within maatregel kledjes antislip voorzien, zelf uitvoeren	52,1%	47,9%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

maatregel kledjes antislip voorzien, al genomen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
maatregel kledjes antislip voorzien, al genomen	ja	Count	787	755	1542
		% within maatregel kledjes antislip voorzien, al genomen	51,0%	49,0%	100,0%
		% within VOORNA	67,2%	70,7%	68,9%
	nee	Count	384	313	697
		% within maatregel kledjes antislip voorzien, al genomen	55,1%	44,9%	100,0%
		% within VOORNA	32,8%	29,3%	31,1%
Total	Count	1171	1068	2239	
	% within maatregel kledjes antislip voorzien, al genomen	52,3%	47,7%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

Maatregelen om vallen in huis te voorkomen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
Maatregelen om vallen in huis te voorkomen	niet van plan om maatregelen te nemen	Count	355	394	749
		% within Maatregelen om vallen in huis te voorkomen	47,4%	52,6%	100,0%
		% within VOORNA	30,1%	36,7%	33,2%
	van plan om maatregelen te nemen	Count	96	109	205
		% within Maatregelen om vallen in huis te voorkomen	46,8%	53,2%	100,0%
		% within VOORNA	8,1%	10,2%	9,1%
	al maatregelen genomen	Count	729	570	1299
		% within Maatregelen om vallen in huis te voorkomen	56,1%	43,9%	100,0%
		% within VOORNA	61,8%	53,1%	57,7%
Total	Count		1180	1073	2253
	% within Maatregelen om vallen in huis te voorkomen		52,4%	47,6%	100,0%
	% within VOORNA		100,0%	100,0%	100,0%

door kinderen gestimuleerd om maatregelen te nemen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
door kinderen gestimuleerd om maatregelen te nemen	niet van toepassing	Count	584	403	987
		% within door kinderen gestimuleerd om maatregelen te nemen	59,2%	40,8%	100,0%
		% within VOORNA	49,4%	36,9%	43,4%
	ja vaak	Count	56	42	98
		% within door kinderen gestimuleerd om maatregelen te nemen	57,1%	42,9%	100,0%
		% within VOORNA	4,7%	3,8%	4,3%
	ja soms	Count	152	153	305
		% within door kinderen gestimuleerd om maatregelen te nemen	49,8%	50,2%	100,0%
		% within VOORNA	12,9%	14,0%	13,4%
	vrijwel nooit	Count	390	493	883
		% within door kinderen gestimuleerd om maatregelen te nemen	44,2%	55,8%	100,0%
		% within VOORNA	33,0%	45,2%	38,8%
Total	Count		1182	1091	2273
	% within door kinderen gestimuleerd om maatregelen te nemen		52,0%	48,0%	100,0%
	% within VOORNA		100,0%	100,0%	100,0%

door overige familieleden gestimuleerd om maatregelen te nemen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
door overige familieleden gestimuleerd om maatregelen te nemen	niet van toepassing	Count	491	391	882
		% within door overige familieleden gestimuleerd om maatregelen te nemen	55,7%	44,3%	100,0%
		% within VOORNA	41,4%	35,8%	38,7%
	ja vaak	Count	30	17	47
		% within door overige familieleden gestimuleerd om maatregelen te nemen	63,8%	36,2%	100,0%
		% within VOORNA	2,5%	1,6%	2,1%
	ja soms	Count	122	98	220
		% within door overige familieleden gestimuleerd om maatregelen te nemen	55,5%	44,5%	100,0%
		% within VOORNA	10,3%	9,0%	9,7%
	vrijwel nooit	Count	544	586	1130
		% within door overige familieleden gestimuleerd om maatregelen te nemen	48,1%	51,9%	100,0%
		% within VOORNA	45,8%	53,7%	49,6%
Total	Count	1187	1092	2279	
	% within door overige familieleden gestimuleerd om maatregelen te nemen	52,1%	47,9%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

door iemand buiten familie en kenissenkring gestimuleerd om maatregelen te nemen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
door iemand buiten familie en kenissenkring gestimuleerd om maatregelen te nemen	niet van toepassing	Count	566	470	1036
		% within door iemand buiten familie en kenissenkring gestimuleerd om maatregelen te nemen	54,6%	45,4%	100,0%
		% within VOORNA	47,7%	43,4%	45,6%
	ja vaak	Count	25	13	38
		% within door iemand buiten familie en kenissenkring gestimuleerd om maatregelen te nemen	65,8%	34,2%	100,0%
		% within VOORNA	2,1%	1,2%	1,7%
	ja soms	Count	107	67	174
		% within door iemand buiten familie en kenissenkring gestimuleerd om maatregelen te nemen	61,5%	38,5%	100,0%
		% within VOORNA	9,0%	6,2%	7,7%
	vrijwel nooit	Count	489	534	1023
		% within door iemand buiten familie en kenissenkring gestimuleerd om maatregelen te nemen	47,8%	52,2%	100,0%
		% within VOORNA	41,2%	49,3%	45,0%
Total	Count	1187	1084	2271	
	% within door iemand buiten familie en kenissenkring gestimuleerd om maatregelen te nemen	52,3%	47,7%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

geld voor om om maatregelen te nemen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
geld voor om om maatregelen te nemen	helemaal mee eens	Count	534	404	938
		% within geld voor om om maatregelen te nemen	56,9%	43,1%	100,0%
		% within VOORNA	46,3%	38,8%	42,7%
	een beetje mee eens	Count	367	361	728
		% within geld voor om om maatregelen te nemen	50,4%	49,6%	100,0%
		% within VOORNA	31,8%	34,6%	33,2%
	niet erg mee eens	Count	127	146	273
		% within geld voor om om maatregelen te nemen	46,5%	53,5%	100,0%
		% within VOORNA	11,0%	14,0%	12,4%
	helemaal niet mee eens	Count	126	131	257
		% within geld voor om om maatregelen te nemen	49,0%	51,0%	100,0%
		% within VOORNA	10,9%	12,6%	11,7%
Total	Count	1154	1042	2196	
	% within geld voor om om maatregelen te nemen	52,6%	47,4%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

voldoende kennis of ervaring om maatregelen te nemen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
voldoende kennis of ervaring om maatregelen te nemen	helemaal mee eens	Count	769	689	1458
		% within voldoende kennis of ervaring om maatregelen te nemen	52,7%	47,3%	100,0%
		% within VOORNA	66,0%	65,2%	65,6%
	een beetje mee eens	Count	279	255	534
		% within voldoende kennis of ervaring om maatregelen te nemen	52,2%	47,8%	100,0%
		% within VOORNA	23,9%	24,1%	24,0%
	niet erg mee eens	Count	62	49	111
		% within voldoende kennis of ervaring om maatregelen te nemen	55,9%	44,1%	100,0%
		% within VOORNA	5,3%	4,6%	5,0%
	helemaal niet mee eens	Count	55	63	118
		% within voldoende kennis of ervaring om maatregelen te nemen	46,6%	53,4%	100,0%
		% within VOORNA	4,7%	6,0%	5,3%
Total	Count	1165	1056	2221	
	% within voldoende kennis of ervaring om maatregelen te nemen	52,5%	47,5%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

weet wel iemand die mij kan helpen om maatregelen te nemen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
weet wel iemand die mij kan helpen om maatregelen te nemen	helemaal mee eens	Count	512	435	947
		% within weet wel iemand die mij kan helpen om maatregelen te nemen	54,1%	45,9%	100,0%
		% within VOORNA	46,2%	42,8%	44,6%
	een beetje mee eens	Count	257	241	498
		% within weet wel iemand die mij kan helpen om maatregelen te nemen	51,6%	48,4%	100,0%
		% within VOORNA	23,2%	23,7%	23,4%
	niet erg mee eens	Count	141	121	262
		% within weet wel iemand die mij kan helpen om maatregelen te nemen	53,8%	46,2%	100,0%
		% within VOORNA	12,7%	11,9%	12,3%
	helemaal niet mee eens	Count	198	220	418
		% within weet wel iemand die mij kan helpen om maatregelen te nemen	47,4%	52,6%	100,0%
		% within VOORNA	17,9%	21,6%	19,7%
Total	Count	1108	1017	2125	
	% within weet wel iemand die mij kan helpen om maatregelen te nemen	52,1%	47,9%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

heb geen zin om na te denken over het uitvoeren van maatregelen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
heb geen zin om na te denken over het uitvoeren van maatregelen	helemaal mee eens	Count	167	155	322
		% within heb geen zin om na te denken over het uitvoeren van maatregelen	51,9%	48,1%	100,0%
		% within VOORNA	14,9%	15,1%	15,0%
	een beetje mee eens	Count	226	237	463
		% within heb geen zin om na te denken over het uitvoeren van maatregelen	48,8%	51,2%	100,0%
		% within VOORNA	20,1%	23,1%	21,5%
	niet erg mee eens	Count	257	260	517
		% within heb geen zin om na te denken over het uitvoeren van maatregelen	49,7%	50,3%	100,0%
		% within VOORNA	22,9%	25,3%	24,1%
	helemaal niet mee eens	Count	472	375	847
		% within heb geen zin om na te denken over het uitvoeren van maatregelen	55,7%	44,3%	100,0%
		% within VOORNA	42,1%	36,5%	39,4%
Total	Count	1122	1027	2149	
	% within heb geen zin om na te denken over het uitvoeren van maatregelen	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

heb best wel tijd om maatregelen te nemen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
heb best wel tijd om maatregelen te nemen	helemaal mee eens	Count	631	537	1168
		% within heb best wel tijd om maatregelen te nemen	54,0%	46,0%	100,0%
		% within VOORNA	56,7%	52,8%	54,9%
	een beetje mee eens	Count	315	296	611
		% within heb best wel tijd om maatregelen te nemen	51,6%	48,4%	100,0%
		% within VOORNA	28,3%	29,1%	28,7%
	niet erg mee eens	Count	90	84	174
		% within heb best wel tijd om maatregelen te nemen	51,7%	48,3%	100,0%
		% within VOORNA	8,1%	8,3%	8,2%
	helemaal niet mee eens	Count	76	100	176
		% within heb best wel tijd om maatregelen te nemen	43,2%	56,8%	100,0%
		% within VOORNA	6,8%	9,8%	8,3%
Total	Count	1112	1017	2129	
	% within heb best wel tijd om maatregelen te nemen	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

veel woningaanpassingen vind ik lelijk * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
veel woningaanpassingen vind ik lelijk	helemaal mee eens	Count	204	180	384
		% within veel woningaanpassingen vind ik lelijk	53,1%	46,9%	100,0%
		% within VOORNA	18,2%	17,9%	18,1%
	een beetje mee eens	Count	316	341	657
		% within veel woningaanpassingen vind ik lelijk	48,1%	51,9%	100,0%
		% within VOORNA	28,2%	33,9%	30,9%
	niet erg mee eens	Count	304	285	589
		% within veel woningaanpassingen vind ik lelijk	51,6%	48,4%	100,0%
		% within VOORNA	27,1%	28,4%	27,7%
	helemaal niet mee eens	Count	296	199	495
		% within veel woningaanpassingen vind ik lelijk	59,8%	40,2%	100,0%
		% within VOORNA	26,4%	19,8%	23,3%
Total	Count	1120	1005	2125	
	% within veel woningaanpassingen vind ik lelijk	52,7%	47,3%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

mensen in mijn directe omgeving bepalen of er maatregelen genomen worden * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
mensen in mijn directe omgeving bepalen of er maatregelen genomen worden	helemaal mee eens	Count	126	98	224
		% within mensen in mijn directe omgeving bepalen of er maatregelen genomen worden	56,3%	43,8%	100,0%
		% within VOORNA	11,2%	9,6%	10,5%
	een beetje mee eens	Count	140	155	295
		% within mensen in mijn directe omgeving bepalen of er maatregelen genomen worden	47,5%	52,5%	100,0%
		% within VOORNA	12,5%	15,2%	13,8%
	niet erg mee eens	Count	196	172	368
		% within mensen in mijn directe omgeving bepalen of er maatregelen genomen worden	53,3%	46,7%	100,0%
		% within VOORNA	17,5%	16,9%	17,2%
	helemaal niet mee eens	Count	660	594	1254
		% within mensen in mijn directe omgeving bepalen of er maatregelen genomen worden	52,6%	47,4%	100,0%
		% within VOORNA	58,8%	58,3%	58,6%
Total	Count	1122	1019	2141	
	% within mensen in mijn directe omgeving bepalen of er maatregelen genomen worden	52,4%	47,6%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

ik weet hoe ik een vergoeding kan krijgen voor een aantal woningaanpassingen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
ik weet hoe ik een vergoeding kan krijgen voor een aantal woningaanpassingen	helemaal mee eens	Count	314	233	547
		% within ik weet hoe ik een vergoeding kan krijgen voor een aantal woningaanpassingen	57,4%	42,6%	100,0%
		% within VOORNA	28,2%	22,8%	25,6%
	een beetje mee eens	Count	174	168	342
		% within ik weet hoe ik een vergoeding kan krijgen voor een aantal woningaanpassingen	50,9%	49,1%	100,0%
		% within VOORNA	15,6%	16,5%	16,0%
	niet erg mee eens	Count	197	172	369
		% within ik weet hoe ik een vergoeding kan krijgen voor een aantal woningaanpassingen	53,4%	46,6%	100,0%
		% within VOORNA	17,7%	16,8%	17,3%
	helemaal niet mee eens	Count	429	448	877
		% within ik weet hoe ik een vergoeding kan krijgen voor een aantal woningaanpassingen	48,9%	51,1%	100,0%
		% within VOORNA	38,5%	43,9%	41,1%
Total	Count	1114	1021	2135	
	% within ik weet hoe ik een vergoeding kan krijgen voor een aantal woningaanpassingen	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

ik doe voldoende om vallen in en om huis te voorkomen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
ik doe voldoende om vallen in en om huis te voorkomen	helemaal mee eens	Count	739	616	1355
		% within ik doe voldoende om vallen in en om huis te voorkomen	54,5%	45,5%	100,0%
		% within VOORNA	63,8%	58,7%	61,4%
	een beetje mee eens	Count	328	340	668
		% within ik doe voldoende om vallen in en om huis te voorkomen	49,1%	50,9%	100,0%
		% within VOORNA	28,3%	32,4%	30,3%
	niet erg mee eens	Count	61	51	112
		% within ik doe voldoende om vallen in en om huis te voorkomen	54,5%	45,5%	100,0%
		% within VOORNA	5,3%	4,9%	5,1%
	helemaal niet mee eens	Count	30	42	72
		% within ik doe voldoende om vallen in en om huis te voorkomen	41,7%	58,3%	100,0%
		% within VOORNA	2,6%	4,0%	3,3%
Total	Count	1158	1049	2207	
	% within ik doe voldoende om vallen in en om huis te voorkomen	52,5%	47,5%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

vallen hoort nu eenmaal bij het ouder worden, daar doe je weinig tegen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
vallen hoort nu eenmaal bij het ouder worden, daar doe je weinig tegen	helemaal mee eens	Count	182	159	341
		% within vallen hoort nu eenmaal bij het ouder worden, daar doe je weinig tegen	53,4%	46,6%	100,0%
		% within VOORNA	15,8%	15,1%	15,4%
	een beetje mee eens	Count	254	265	519
		% within vallen hoort nu eenmaal bij het ouder worden, daar doe je weinig tegen	48,9%	51,1%	100,0%
		% within VOORNA	22,0%	25,2%	23,5%
	niet erg mee eens	Count	273	268	541
		% within vallen hoort nu eenmaal bij het ouder worden, daar doe je weinig tegen	50,5%	49,5%	100,0%
		% within VOORNA	23,6%	25,5%	24,5%
	helemaal niet mee eens	Count	446	361	807
		% within vallen hoort nu eenmaal bij het ouder worden, daar doe je weinig tegen	55,3%	44,7%	100,0%
		% within VOORNA	38,6%	34,3%	36,5%
Total	Count	1155	1053	2208	
	% within vallen hoort nu eenmaal bij het ouder worden, daar doe je weinig tegen	52,3%	47,7%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

ik zou niet weten wat ik moet doen om mijn huis veiliger te maken * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
ik zou niet weten wat ik moet doen om mijn huis veiliger te maken	helemaal mee eens	Count	350	279	629
		% within ik zou niet weten wat ik moet doen om mijn huis veiliger te maken	55,6%	44,4%	100,0%
		% within VOORNA	30,5%	27,0%	28,8%
	een beetje mee eens	Count	228	243	471
		% within ik zou niet weten wat ik moet doen om mijn huis veiliger te maken	48,4%	51,6%	100,0%
		% within VOORNA	19,9%	23,5%	21,6%
	niet erg mee eens	Count	225	211	436
		% within ik zou niet weten wat ik moet doen om mijn huis veiliger te maken	51,6%	48,4%	100,0%
		% within VOORNA	19,6%	20,4%	20,0%
	helemaal niet mee eens	Count	344	302	646
		% within ik zou niet weten wat ik moet doen om mijn huis veiliger te maken	53,3%	46,7%	100,0%
		% within VOORNA	30,0%	29,2%	29,6%
Total	Count	1147	1035	2182	
	% within ik zou niet weten wat ik moet doen om mijn huis veiliger te maken	52,6%	47,4%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

ik kan zelf veel doen om mijn huis veiliger te maken * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
ik kan zelf veel doen om mijn huis veiliger te maken	helemaal mee eens	Count	652	557	1209
		% within ik kan zelf veel doen om mijn huis veiliger te maken	53,9%	46,1%	100,0%
		% within VOORNA	57,2%	53,8%	55,6%
	een beetje mee eens	Count	284	279	563
		% within ik kan zelf veel doen om mijn huis veiliger te maken	50,4%	49,6%	100,0%
		% within VOORNA	24,9%	27,0%	25,9%
	niet erg mee eens	Count	95	101	196
		% within ik kan zelf veel doen om mijn huis veiliger te maken	48,5%	51,5%	100,0%
		% within VOORNA	8,3%	9,8%	9,0%
	helemaal niet mee eens	Count	109	98	207
		% within ik kan zelf veel doen om mijn huis veiliger te maken	52,7%	47,3%	100,0%
		% within VOORNA	9,6%	9,5%	9,5%
Total	Count	1140	1035	2175	
	% within ik kan zelf veel doen om mijn huis veiliger te maken	52,4%	47,6%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

uit hoeveel personen bestaat uw huishouden * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
uit hoeveel personen bestaat uw huishouden	één persoon	Count	541	336	877
		% within uit hoeveel personen bestaat uw huishouden	61,7%	38,3%	100,0%
		% within VOORNA	45,0%	30,6%	38,1%
	twee personen of meer	Count	661	761	1422
		% within uit hoeveel personen bestaat uw huishouden	46,5%	53,5%	100,0%
		% within VOORNA	55,0%	69,4%	61,9%
Total	Count	1202	1097	2299	
	% within uit hoeveel personen bestaat uw huishouden	52,3%	47,7%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

u bewoont een * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
u bewoont een	huurwoning	Count	533	423	956
		% within u bewoont een	55,8%	44,2%	100,0%
		% within VOORNA	44,4%	38,7%	41,7%
	koopwoning	Count	667	670	1337
		% within u bewoont een	49,9%	50,1%	100,0%
		% within VOORNA	55,6%	61,3%	58,3%
Total	Count	1200	1093	2293	
	% within u bewoont een	52,3%	47,7%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

de vertrekken in uw woning zijn * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
de vertrekken in uw woning zijn	allemaal op dezelfde verdieping	Count	398	325	723
		% within de vertrekken in uw woning zijn	55,0%	45,0%	100,0%
		% within VOORNA	33,1%	29,8%	31,5%
	verdeeld over twee of meer verdiepingen	Count	805	767	1572
		% within de vertrekken in uw woning zijn	51,2%	48,8%	100,0%
		% within VOORNA	66,9%	70,2%	68,5%
Total	Count	1203	1092	2295	
	% within de vertrekken in uw woning zijn	52,4%	47,6%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf	Nederlandse	Count	1177	1083	2260
		% within tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf	52,1%	47,9%	100,0%
		% within VOORNA	97,8%	98,5%	98,1%
	Surinaamse	Count	1	5	6
		% within tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf	16,7%	83,3%	100,0%
		% within VOORNA	,1%	,5%	,3%
	Indonesische	Count	2	0	2
		% within tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf	100,0%	,0%	100,0%
		% within VOORNA	,2%	,0%	,1%
	Antilliaanse	Count	1	0	1
		% within tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf	100,0%	,0%	100,0%
		% within VOORNA	,1%	,0%	,0%
	Turkse	Count	1	0	1
		% within tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf	100,0%	,0%	100,0%
		% within VOORNA	,1%	,0%	,0%
	Marokkaanse	Count	2	0	2
		% within tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf	100,0%	,0%	100,0%
		% within VOORNA	,2%	,0%	,1%
	anders	Count	20	11	31
		% within tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf	64,5%	35,5%	100,0%
		% within VOORNA	1,7%	1,0%	1,3%
Total	Count		1204	1099	2303
	% within tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf		52,3%	47,7%	100,0%
	% within VOORNA		100,0%	100,0%	100,0%

hoe vaak bent u in het afgelopen jaar in en om huis gevallen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
hoe vaak bent u in het afgelopen jaar in en om huis gevallen	geen enkele keer	Count	948	851	1799
		% within hoe vaak bent u in het afgelopen jaar in en om huis gevallen	52,7%	47,3%	100,0%
		% within VOORNA	79,1%	77,9%	78,5%
	één keer	Count	176	176	352
		% within hoe vaak bent u in het afgelopen jaar in en om huis gevallen	50,0%	50,0%	100,0%
		% within VOORNA	14,7%	16,1%	15,4%
	twee keer of vaker	Count	74	66	140
		% within hoe vaak bent u in het afgelopen jaar in en om huis gevallen	52,9%	47,1%	100,0%
		% within VOORNA	6,2%	6,0%	6,1%
	Total	Count	1198	1093	2291
		% within hoe vaak bent u in het afgelopen jaar in en om huis gevallen	52,3%	47,7%	100,0%
		% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%

hoe vaak bent u in het afgelopen jaar buitenshuis gevallen * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
hoe vaak bent u in het afgelopen jaar buitenshuis gevallen	geen enkele keer	Count	852	763	1615
		% within hoe vaak bent u in het afgelopen jaar buitenshuis gevallen	52,8%	47,2%	100,0%
		% within VOORNA	71,1%	69,6%	70,3%
	één keer	Count	273	259	532
		% within hoe vaak bent u in het afgelopen jaar buitenshuis gevallen	51,3%	48,7%	100,0%
		% within VOORNA	22,8%	23,6%	23,2%
	twee keer of vaker	Count	74	75	149
		% within hoe vaak bent u in het afgelopen jaar buitenshuis gevallen	49,7%	50,3%	100,0%
		% within VOORNA	6,2%	6,8%	6,5%
Total	Count	1199	1097	2296	
	% within hoe vaak bent u in het afgelopen jaar buitenshuis gevallen	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

kent u de website www.veiligheid.nl * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
kent u de website www.veiligheid.nl	ja	Count	85	53	138
		% within kent u de website www.veiligheid.nl	61,6%	38,4%	100,0%
		% within VOORNA	7,2%	4,9%	6,1%
	nee	Count	1103	1035	2138
		% within kent u de website www.veiligheid.nl	51,6%	48,4%	100,0%
		% within VOORNA	92,8%	95,1%	93,9%
Total	Count	1188	1088	2276	
	% within kent u de website www.veiligheid.nl	52,2%	47,8%	100,0%	
	% within VOORNA	100,0%	100,0%	100,0%	

kent u consument en veiligheid * VOORNA Crosstabulation

			VOORNA		Total
			voormeting	nameting	
kent u consument en veiligheid	ja	Count	348	285	633
		% within kent u consument en veiligheid	55,0%	45,0%	100,0%
		% within VOORNA	29,1%	26,1%	27,7%
	nee	Count	848	805	1653
		% within kent u consument en veiligheid	51,3%	48,7%	100,0%
		% within VOORNA	70,9%	73,9%	72,3%
Total	Count		1196	1090	2286
	% within kent u consument en veiligheid		52,3%	47,7%	100,0%
	% within VOORNA		100,0%	100,0%	100,0%